

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ "РОДИНА-1860"

ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2023 ГОДИНА НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ "РОДИНА-1860", Стара Загора

През 2023 година **Народно читалище "Родина 1860"** остава вярно на съхраняване на традициите, на доказалите се форми и обучителни модули в читалищния живот. Същевременно то продължава търсенето и предлагането на нови форми на културно-информационни и образователни дейности в съответствие с динамиката на времето. Успоредно с тях актуализира вече утвърдените такива и ги адаптира успешно към съвременните изисквания на обществото и потребностите на модерните градски жители. Тази комплексност от школи, формации, активност и инициативи най-точно се обрисова със слогана на НЧ "Родина-1860": "Новаторство в традицията".

Народно читалище „Родина“ продължава да предлага дейности, насочени към свободното време и развиването на умения и компетенции както от децата, така и от възрастните. Читалището цели трайно отваряне на всички форми на обучение към всички възрастови групи. Това кореспондира с европейските насоки за актуална грижа не само за децата, а и за възрастно активното население, което вече е приключило или е в края на професионалния си път. В този смисъл „Родина“ отново е в първите редици на актуалните насоки за развитие на обществото – включване на уязвимите групи и неизключване на никоя част от обществото. Съвременните „възрастни хора“ (над 45 години) са различни от тези в предходните години и, освен интерес към

традициите и фолклора, имат още много други интереси и нужди – читалището се стреми да ги разбере и да предложи подходящите форми за тях. Друга основна насока на развитие се очертава тази, водена от максимата „Здрав дух в здраво тяло“ – така най-кратко може да се обобщи разнообразието от активности, предлагани в читалището. Това е и една от причините в последните години „Родина“ да залага толкова много на творчески работилници и ателиета, образователни инициативи, социални клубове по интереси.

Към 2023 година в Читалище "Родина" работят: Библиотека "Родина", Езикова школа, Музикална школа и Школа за изобразителни изкуства, както и общо **34 любителски формации**: 12 състава, 18 клуба и 4 работилници:

12 състава: Вокална студия „Усмивки“, Детско-юношески народен хор „Жарава“, Школа за класически балет за деца, Младежка театрална студия „Сцена 99“, Детски танцов състав "Загорци", Дамска хорова формация „Да Саро“, Юношеска театрална студия "Фантазио", Балетна школа за възрастни, Оперна студия за индивидуално обучение /опера, оперета, мюзикъл/, Смесен хор „Родина“, Детско куклено-театрално студио "Слънчице", Женски народен хор;

18 клуба: Клуб за български народни танци "Загорци", Клуб "Млад писател", Детски клуб „Дъга“, Спортни латино танци за деца и възрастни, Хатха йога клуб "Сантоша", Арт йога за деца, Пилатес, „Забавен английски-приказно изкуство“, Аржентинско танго клуб, "Зумба с Поли", Аеробика с Габи, Айкидо клуб „Имеон“, Клуб „Сахаджа йога“, Клуб за пешеходен туризъм; Клуб "Приятел на книгата", „Забавна математика и Лего роботика“, Клуб на доброволеца към библиотеката, Йога на смеха;

4 работилници: EVIAs Kitchen - здравословно кулинарно училище и работилница, Сапунена академия Мемантикс, Travel Craft Club – разнообразни арт ателиета и сръчни занимания, Вълнена работилница.

Основната дейност на **Библиотека „Родина“** през 2023 година бе насочена към пълното, качествено и бързо задоволяване на информационните, образователните и развлекателните потребности на своите потребители и насърчаване на четенето със специално внимание към децата.

В края на 2023 г. фондът на библиотеката е нараснал с 1063 библиотечни единици (б.е.) и наброява 299137 тома от всички отрасли на знанието и на различни носители на информация, от които 298 981 са регистрирани в Инвентарните книги. Съществена роля при комплектуването има читателското търсене и направения от библиотекарите анализ на нуждата от нови заглавия за библиотечния фонд. През отчетния период за колекциите на централната библиотека, детския отдел и четирите филиала са набавени общо 1575 документи, от които 1 567 на стойност 25821,89 лв. са регистрирани, а 8 бр. на стойност 127,99 лв. са вписани в Тетрадката за временно ползване. Регистрираните новонабавени документи са с 236 единици по-малко от предходната 2022 г., а тези за временно ползване – с 65. Набавените документи чрез покупка са 997 книги за 17628,81 лв., което показва ръст на покупката със 78,35 %, дължащо се на това, че в рамките на годината във фонда се регистрираха и 222 книги по проект към МК от 2022 година. Със средства от общинския бюджет са осигурени 482 екз. за 8183.84 лв. (при 521 екз. за същата сума през 2022 г., т.е. с 39 екз. по-малко през 2023 г.). От държавна субсидия са купени 17 екземпляра за 301,60 лв. – с 23 по-малко от 2022 г., от парично дарение на Лайънс клуб Стара Загора в размер на 2000 лв. и от непотърсени читателски депозити за 144 лв. са набавени 107 книги, а 3 книги за 49,89 лв. са заменени от читатели срещу загубени. През отчетната година библиотеката спечели пореден проект към МК за 2999,77 лв. и осигури за читателите си още 166 б. е. Регистрираните периодични издания, получени по абонамент са 39 тома на стойност 1035 лв. Анализът на дарителството в последните години сочи, че той е траен процес, а библиотеката е сред избраните обекти на щедри жестове и корпоративни кампании на местно и национално ниво. Дарените през 2023 г. книги, периодични издания и некнижни носители от 17 юридически и 70 частни лица са 539 б. е. на стойност 7250.02 лв. и представляват

34,40 % от новополучената литература. Заради по-строгия подбор над 75 % от тях – 408 т., са нови издания след 2019 г. Сред дарителите се открояват Лайънс клуб Стара Загора – Тракия, компанията NEXO, ЕТ „Колхида-Ясен Ценов“, ПП Продължаваме промяната, Мина Илиева, Евгения Атанасова, Никол Стефанова, Кремена Тенева и много други частни лица, издателства, НПО-та, библиотеки и Община Стара Загора. През 2023 година преимуществено е придобита художествена литература за възрастни и деца (1167 екз.), детска отраслова литература, както и издания по обществено-политически науки, история и справочници. 1560 тома от новопостъпилите книги са на български език и 7 са на други езици. Средната цена на купена книга вече е 17,68 лв., т.е. въпреки намаленото ДДС за книги, те поскъпват, а бюджетът си остава в едни и същи граници или намалява. През отминалата година в обслужващите звена на библиотеката са получавани 90 течения на 89 периодични издания, като 81 заглавия са по абонамент, а 8 са дарения. От всичко получаваните заглавия 6 са за деца. В края на 2023 г. е направен абонамент за 79 заглавия на вестници и списания за 2024 г.

В следствие на вторичен подбор, направен в обслужващите звена, в отдел „Комплектуване, обработка и каталогизация на БФ“, с главен библиотекар Красимира Лекова, са отчислени от Диана Станева с 6 акта за физически изхабени, загубени и невърнати от читателите библиотечни документи 512 книги от фондовете на Детски отдел, Заемна за възрастни и филиалите „Димитър Благоев“, „Августа Траяна“ и „Лозенец“. С 1 протокол са прехвърлени 392 книги от колекция Книги във фонд Справочни издания на Читалнята. В процеса по разкриването на фонда в електронния каталог базата се е обогатила с 1773 библиографски записи на книги и некнижни носители. Новоинвентирани са 1526 библиотечни документи. Допълнително през редакция са минали 2538 стари записи. Продължи започнатата през 2022 г. ретроконверсия на 6 отдел и на Справочен отдел от Диана Станева, Нина Йовкова и Красимира Лекова. Retro инвентирани са 2272 екз. на 884 заглавия от периода 1945 – 1994 г. за всички отдели и филиали. От м. август започна прехвърлянето на книги от

колекция Книги на Читалня в обособения Справочен фонд на отдела. Обработени са всички справочници от 0 да 6 отдел. В базата са инвентирани 1319 екз. на 490 загл. – стар фонд. От Ангелина Митева са размножени общо 5146 каталожни картички на новополучена литература и на ретро обработени книги за каталозите на централна библиотека и филиалите. Продължава системното прочистване и редактиране на Сводния каталог от всички колеги в отдела. Библиотекарите от отделите КОКБФ и Читалня полагаха усилия за запазване на доброто ниво на библиотечно-библиографските процеси в библиотеката. В различните бази данни са влети над 8000 нови записи за библиотечни документи и аналитично разкрити статии от периодичния печат.

През 2023 г. са подвързани от външна фирма и са регистрирани в 41 тома 18 годишници на 8 старозагорски и централни периодични издания, съхранявани трайно в библиотеката. Други 395 тома, скъсани от употреба книги, са подвързани от Иван Михов и са върнати във фондовете на Заемна за възрастни, Читалня и филиал „Августа Траяна”.

През отчетния период услугите на библиотеката, предлагани на място, са ползвали 2275 постоянни и временни читатели (2444 през 2022 г.). Те са направили 24461 физически посещения (24994 – 2022 г). 69,8 % от читателите през 2023 г. са жени, а 788 са деца от 0 до 14 години, което е със 130 ученици по-малко от предходната година. Заетите от читателите документи са 58747 б. е. – при 59734 през 2022 г. Библиотеката запазва нивото на основните количествени показатели в обслужващите отдели и филиали от предходната година. Намалението на цифрите като цяло спрямо 2022 г. в голяма степен се дължи на това, че след смъртта на Таня Кръстева филиал „Лозенец” не работи с читатели от 10 януари до края на годината. Друга причина може да се намери във факта, че през 2022 г. бяха записани за читатели 204 ученици по проекти към МОН на ОУ „Георги Райчев”, ОУ „Кирил Христов” и НПГВМ „Иван Павлов”. За съжаление, голяма част от тях нямат нито едно заемане на литература през 2022 г. и съответно не са пререгистрирани през 2023 г. Работата по обслужването на

читателите в Заемната за възрастни е изключително затруднена поради недостатъчното място за систематично-азбучното нареждане на книгите, най-вече в чуждата литература. Въпреки увеличаването на лавиците във височина, по стелажите няма място за всички книги на даден автор. Тези, които са по-нови и търсени, са на отделен стелаж за „нови книги” и на допълнителна масичка, на която са смесени произведенията на различни писатели, което затруднява и читателите, и библиотекарите при търсене на определено заглавие. Течовете в залата при дъждовно време също създаваха неудобства, защото стелажите стоят завити с найлони, трудно се търсят и вмъкват книги. През месец декември беше направен спешен частичен ремонт на козирката на покрива и се надяваме, че с това ще се реши проблемът до очаквания ремонт. Заниженото комплектуване на нови книги, опасността от падаща мазилка в Заемната за възрастни и неугледността в остарялата материална база са доста основателни причини гражданите да предпочитат услугите на приветливата, просторна и модерно обзаведена Регионална библиотека.

Наблюденията на четенето при подрастващите отново показват, че на първите места по заемания от ученици се нареждат автори и произведения, които се изучават в училище или са част от препоръчителната литература. Класацията за най-търсени и заемани български автори от читателите над 14-годишна възраст се води от Георги Господинов с „Времеубежище“, следван от Виктория Бешлийска и романа ѝ „Глина“, Захари Карабашлиев с романите му „Рана” и „Опашката“, Добри Божилов и романа „Задругата”, и Ина Ясипова с романа ѝ „Жива”. На върха в класацията за най-четени чужди автори са Никълъс Спаркс, Джефри Арчър, Надя Маркс, Даниел Стийл, Лусинда Райли, Сандра Браун и др. Траен остава у читателите интересът към книги за самоусъвършенстване и позитивно мислене, към обществените и естествените науки, спорта, историята, медицината и философията. Подчертан интерес има отново към биографиите на известни личности. Най-четящото дете в библиотеката е Йоана Делчева на 10 години, която е прочела 232 книги в Детския отдел.

Читател на годината сред възрастните е Денка Велкова Тенева с 211 прочетени книги в централната библиотека.

През 2023 г. в Заемната за възрастни с главен библиотекар Жоржета Костова са направени 2733 резервации за книги и са изпълнени 2398 – с 1125 повече от 2022 г. В Азбучния каталог са вмъкнати 1202 каталожни картички на новополучени книги в централната библиотека и е направена редакция на фишите от 12 каталожни чекмеджета. В сайта на Буккросинг са регистрирани 150 книги за свободно ползване.

Библиотеката продължава да развива роля си на дигитален посредник между традиционните източници на информация и търсенията на гражданите. Солидните масиви от дигитализирани книги и периодични издания, организирани в PDF формати с възможност за търсене по ключови думи, както и от аналитично разкритите статии скъсяват времето за обслужване на читателите и улесняват библиотекарите в работата им. През 2023 г. в електронната база са описани от Диана Димова и Венета Бонева в отдел Читалня 4633 статии от краеведския и централния печат. Към 316 от тях са прикачени пълнотекстовите записи на статии от периодични издания, които не се съхраняват трайно. Прикачени са още 119 съдържания на книги и сборници, 137 корици, 137 тъмбнейла. Прикачените файлове са общо 572 с 913 страници. 4 книги с 882 стр. от колекция Краезнание след 1944 г. са сканирани и конвертирани в търсеци пидиефи от Венета Бонева. За потребителите на библиотеката при заявка са сканирани допълнително 730 страници.

В обслужващите звена са направени 5511 библиографски, тематични и фактографски справки. От тях 4959 бр. са устни, 5 – писмени, и 547 – електронни. Писмените справки са на теми: „Влиянието на музиката върху емоционалната интелигентност на децата”, „Началото на ФОБИ”, „ИКТ в обучението по бълг. ез. от 1. до 4. клас”, „Диктатурата като политически режим”, „Икономика на земеделието. Международна търговия със земеделски стоки”. Отново най-издирвани са материали за събития, паметници и личности от града и региона, а най-честите потребители са

студенти, учители, представители на общинските и културните институти, местните медии и общественици, читалища и библиотеки в общината и региона. Тематичните справки покриват широк спектър на знанието. Преобладават тези в сферите на историята, педагогиката, възпитанието, медицината, културологията и литературознанието, банковото дело и предприемачеството, социалната работа. Ето и някои от тематичните справки: Пивоварна „Бъдъщност“; Празник на сливата в Троян; История на 5 ОУ „Митьо Станев“; Родът на Райчо Конов, притежател на парфюмериен магазин в града; Бръснаро-фризьорски салон „Елит“; Първи чествания на Бузлуджа; Строеж и откриване на сградата на ГПЧЕ „Ромен Ролан“; Есенният панаир и 5 октомври; Паметници в Гурково и Николаево; Фотографите на Ст. Загора; Юридически език и правни норми; Банково счетоводство; Кредитен риск; Избирателни системи; Радиестезия; Поведенческа генетика...

Потребителите все повече търсят дигитално съдържание в библиотеката, и всеки който се е възползвал от услугите ѝ е останал приятно изненадан и много доволен от бързото обслужване и предоставянето на документи, които може да използва на личния си компютър и то в най-кратък срок. Направени са общо 157 електронни доставки, от които 51 са на части от книги и на статии от периодични издания, което е със 76% повече от миналата година, а 106 са на други документи. Изпратени са общо 669 файла със 7681 страници. Чрез междубиблиотечно заемане са изпълнени по електронен път 3 заявки на библиотеки – 15 файла с 83 страници. На местните власти и граждани от Стара Загора и страната са предоставени 1140 (645 – 2022 г.) дистанционни услуги, от които 24 (16 – 2022 г.) междубиблиотечни. От Заемната за възрастни са изпратени 2200 sms съобщения за резервирани книги (1250 sms през 2022 г.). За по-добра събираемост на заетите книги са изпратени 39 писма с обратна разписка и са направени 226 телефонни обаждания до нередовни читатели. В Информационния център са проведени 88 индивидуални консултации и 11 групови за работа с компютър, за намиране на информация по различни теми в интернет, за ползване на социалните мрежи, изработване на

презентации и др. 64 лица са консултирани или обучени по инициативата за придобиване на дигитални умения „Интернет за всички 55+“ на А1 България и фондация „Съвременни читалища“, в която се включи и библиотека „Родина. От тях 36 са попълнили заключителния тест и са получили сертификати, а 1 е награден с електронен таблет чрез теглене на томбола. Със всяка изминала година постепенно намалява броят на външните потребители на компютрите в ОИЦ, защото все повече читатели използват мобилните си устройства, планшети и лаптопи за влизане в интернет и търсят в читалнята и информационния център безплатна Wi-Fi мрежа вместо компютър. За ученическа аудитория са изнесени 25 тематични беседи и 19 библиотечни екскурзии с беседи за запознаване с библиотеката и нейните услуги, 49 мултимедийни презентации в 71 представяния за автори, празници, годишнини, исторически и географски обекти.

През отминалата година специалисти от „Родина“ участваха в редица библиотечни форуми, обучения и анкети. Слава Драганова и Венета Бонева – в семинар „Дигитализация в образователните и културните институции – успешни практики“ в Централната библиотека на БАН. Главните библиотекарки и директорът взеха участие в ХХІХ есенен семинар „АВ – днес и утре“ на тема „АБ УЕБ – Дигитализация“ в Димитровград. Ангелина Митева – в ХХХІІІ национална конференция на ББИА в Пловдив на тема „Библиотечни политики и библиотеките в политиките“, двама библиотекарки – в регионална работна среща на тема „Показатели за библиотечен фонд и индикатори за измерване ефективността на библиотечната дейност“. Нела Кръстева и Саша Евтимова участваха в обучение „Превантивна консервация и методи на малка реставрация на библиотечния фонд“ с лектор инж. Искра Цветанска, а Димитринка Златева, Ангелина Митева, Петя Тодорова и Диана Станева – в практическо обучение с дискусия на тема „Медийна грамотност и проверка на фактите“ с лектор журналистката Велизара Цонева, сертифициран учител по медийна грамотност. Главните библиотекарки оказваха редовно методическа помощ в направлението си, а Жоржета Костова и на колеги от с. Яворово.

Библиотеката отново се включи активно както в културния живот на Стара Загора, така и в национални кампании и събития, свързани с книгата и четенето. Тя бе инициатор, организатор или партньор на 459 присъствени и онлайн събития, проведени от централната библиотека, детския отдел и филиалите. През м. април се организира и проведе XVIII маратон „Четяща Стара Загора”, в който се включиха 91 обществени и училищни библиотеки, читалища, училища, детски градини, НПО и институции от общината. Активно участие в четенията взеха студенти и преподаватели от Педагогическия факултет на ТрУ, местните автори Мария Донева, Таньо Клисуров, Виолета Бончева, Екатерина Стратиева, Никола Райков, Надежда Станилова, Димитър Никленов, Евгени Черепов, Живка Барова, Мира Дочева, Румяна Николаева, издателствата „Жанет-45”, „Персей”, „Мармот”, „Точица” и 8 гостуващи писатели. В проведеното XL издание на НМКП „Веселин Ханчев” свои стихове изпратиха 88 младежи от цялата страна, а Златното яйце бе присъдено от журито проф. Пламен Дойнов, доц. Гергина Кръстева и Мирела Иванова на 23-годишния Мартин Кръстев от Асеновград. В рамките на Гала вечерта се проведе за първи път в Стара Загора форматът „Актьори срещу поети”, в който литературно-театрални опити направиха лауреатите на конкурса Оля Стоянова, Мария Донева, Пламен Дойнов и артисти от Драматичен театър „Гео Милев”. Библиотеката представи пред старозагорци и едни от най-четените и утвърдени имена на българската съвременна литература – Захари Карабашлиев и романа му „Рана”, носител на наградата „Златен лъв“ 2023 г. за роман с най-голяма обществена значимост, доц. Тодор П. Тодоров и романа му „Хагабула” – носител на Националната награда за български роман на годината „13 века България“ 2023, литературния историк Катя Зографова и новото ѝ изследване „Фани Попова Мутафова. Житие и страдание”, Боян Йорданов и дебютния му роман „Възлюбените”, лауреатите на НМКП „Веселин Ханчев” Ралица Райкова и Даница Христова; пишещите за деца и възрастни Йорданка Белева с последния ѝ сборник с разкази „Таралежите излизат през нощта” и детската ѝ книга „Баба дрямка”, и Иванка Могилска с „Шарени сапунени балони”; детските автори Зорница Христова, Марин Трошанов,

Доника Ризова, Таня Петкова – всички те, номинирани за наградата „Бисерче вълшебно“ 2023 г.; обичаната старозагорска поетеса, писател и преводач Мария Донева и последната ѝ поетична книга „Боядисвам в бяло лятото“ и Теодора Тотева с новата ѝ стихосбирка „На сантиметър от чудото“; ирландската авторка Джан Карсън и романа ѝ „Подпалвачите“, носител на Европейската награда за литература. За девета поредна година библиотеката се присъедини към инициативата Европейска нощ на литературата. Във фоайето на централната ни библиотека Красимира Лекова и Нина Йовкова четеха пред публика откъс от романа „Невидимото дете“ на най-превежданата финландска шведскоезична писателка и художничка Туве Янсон. За седемнадесети път се включи и в Национална библиотечна седмица на ББИА, която премина под надслов „Устойчиви библиотеки за устойчиво общество“. Със своя програма „Родина“ участва и в Есенните литературни дни през м. октомври, а с организирането на „Кът за задушевно четене на чаша чай“ в централната библиотека и на детско четене във филиал „Димитър Благоев“ подкрепи на 17 ноември отбелязването на първия „Ден на четенето“ в България, инициран под мотото "Четенето дава възможности" от Фондация "Четене", фондация "Детски книги" и сдружение "Книги и четене", които целят за пореден път да насочат вниманието на обществото към четенето като възможност за развитието на грамотността, трупането на знания и усвояването на умения във всички възрасти. Един от първите, отзовали се на библиотечната покана за включване в инициативата ѝ бе Павлина Делчева, новият зам.-кмет на Стара Загора с ресор „Общинска собственост, здравеопазване и социални дейности“. През 2023 г. библиотеката участва със свои образователни и културни събития в празничния календар на Общината, посветен на 18 февруари, 1 март, 3 март, 22 март, 24 май, 1 юни, 5 октомври, 1 ноември, Великден, Коледа. Детският отдел отбеляза с децата по различни начини 24 народни, християнски и традиционни празници, запозна ги с приноса на личности като Неофит Рилски, Васил Левски, Райна Княгиня, Методий Кусев, Алеко Константинов, Елисавета Багряна, Светозар Димитров (Змей Горянин), Калина Малина, Алън Милън..., а Заемната за възрастни експонира временни изложби за кръглите

годишнини на Христо Ботев, Пейо Яворов, Ивайло Петров, Дончо Цончев, Георги Господинов, Захари Карабашлиев, Лев Толстой, Ерих Мария Ремарк,Ъруин Шоу. През декември в централната библиотека се засне интервю със съпругата на проф. Митко Гогошев, което ще е част от филм за българския принос в областта на космическите изследвания и технологии и особената роля на Стара Загора за развитието им.

Един голям недостатък на технологичния напредък е социалната изолираност. Децата предпочитат да се забавляват сами с телефони или таблети, което в голяма степен ги лишава от възможността да откриват нови приятели и да развиват социалните си умения. В тази връзка Детският отдел е споделено пространство, където се пресичат три основни фактора на пълноценната среда за успешно развитие на децата – информация, култура и общуване. Колегите Валя Чернова и Нела Кръстева се стремят да предоставят на читателите си възможности да общуват с други деца през ваканциите, като включват в програмите си нови, модерни и привлекателни форми и методи на работа, с които да ги провокират да четат повече, да учат с разбиране, да смеят да правят творчески опити, за да се развиват и постигат личен успех в бъдеще. Увлекателната лятна програма „Вълшебна библиотека”, богата на презентации, ревюта на книги, литературни четения, викторини, кръстословици, кинопрожекции, литературни, интерактивни и подвижни игри, творчески ателиета, срещи със специалисти от РЗИ, Зелени Балкани и Европа Директно, осмисли лятната ваканцията на децата от началната степен. През 2023 г. забавните, образователните и творчески инициативи бяха подчинени на рубриките: „Отечество любезно, как хубаво си ти!” (понеделник) – виртуални пътешествия из България, връщане в нейното минало и запознаване с древните ѝ градове, храмове, крепости, съкровища и др. чрез мултимедийни презентации, викторини, кръстословици и създаване на облаци от думи, синквейни, пана; „Книгите на моето детство” (всеки вторник) – пътешествие до градовете и страните, отразени в известни детски приказки и романи: Пипи Дългото чорапче (Швеция), Малкия принц (Франция), Антон и Точица (Германия), Незнайко и неговите приятели (Русия), Мери Попинз

(Англия), Дръндьо (САЩ)... чрез мултимедийни и устни презентации, викторини, кръстословици, изготвяне на пана за живота и творчеството на авторите и квилтове за най-известните герои от техните произведения, измисляне на нов завършек на приказки и разкази...; „По земното кълбо” (всяка сряда) – запознаване с ръкотворни и неръкотворни чудеса на нашата планета, с най-прочути природни забележителности и с върховни постижения на съвременните технологии чрез мултимедийни презентации, прожекции на филми, викторини, кръстословици и създаване на облаци от думи, слогани, квилтове, пана. Попълване на Дървото на знанието с любопитни факти за животни, растения, автори и книги; Образователни занимания със STEM пособия (всеки четвъртък) чрез използване на STEM конструктори, програмируеми пчелички, интерактивен магичен под, говорещи табло, пано и кубче. Представяне на новата литература в Детски отдел и Ревю на книги; Викторина „Многознайко” (всеки петък) – прожекция на филми и забавни подвижни игри с Cleveer book. Всеки ден – лятна читалня, творческо ателие „Сръчковци” и киносалон „Мечо Пух” за най-малките. От 15 юни до 31 август са изнесени 33 мултимедийни презентации : 10 – за детски автори, родните им места и най-популярните им книги; 11 – за най-дългите пещери, най-старите градове, дървета и мостове в България; за най-красивите български реки и водопади, за Странджа и Сакар, Старосел и Севтополис, и музей Неолитни жилища в Стара Загора; 10 – за световни забележителности. Проведени са 33 прожекции на природонаучни и анимационни филми, 18 литературни четения, 10 ревята на 56 книги, 30 литературни игри и състезания за съставяне на синквейни, облаци от думи и слогани, 18 викторини на литературна, природонаучна и историческа тематика, 8 кръстословици, 12 образователни занимания с интерактивни ресурси, 56 творчески ателиета за рисуване, апликиране и изработване на мини книжки за автори, картички, колажи от стари вестници, квилтове, оригами и 3D модели на цветя, животни и природни обекти, 21 забавни срещи със специалисти от РЗИ, Зелени Балкани и Европа Директно, които са изнесли 18 беседи на здравни и екологични теми, празник на „многознайковците” на 31 август. При представяне на презентации и филми се отделя време за коментари и споделяне, решават се

викторини и кръстословици, но и се дава възможност да се измислят такива. Четат се произведения на обичани автори и за любими герои, като децата могат да измислят нови детайли и сюжети, развиващи тяхното въображение. За трета поредна година прилагането на инициативата „Пътуващи ранички” се радва на засилен интерес от страна на районните училища и продължава да осигурява на Детски отдел през учебната година непрекъснатата връзка и личен контакт с ученици и учители от началната степен. 33 пъти ранички с по 40 книги (1230 книги общо, заети 2296 пъти) са пътували през 2023 година до 157 деца в създадените 7 клуба „Приятели на книгата” в ОУ „Веселин Ханчев” и СУ „Иван Вазов”. Тази Out-door форма на обслужване дава възможност на децата да се запознаят с най-новите постъпления в библиотеката без да я посещават и да прочетат по-стари, но стойностни детски книги. Практиката „пътуващи книги” приложиха и Димитринка Златева до с. Оряховица, и Людмила Борисова – до Дом за пълнолетни лица с физически увреждания. Часове на приказката, литературни четения, творчески работилници и витрини за нови книги и бележити дати организираха и филиалите „Димитър Благоев” с библиотекар Йорданка Хубенова, „Митьо Станев” с библиотекар Мирела Младенова и „Августа Траяна” с библиотекар Димитринка Златева, която работи активно със създадените от нея 5 клуба „Приятели на книгата” в СУ Христо Ботев” и ДГ „Кипарис”.

Нела Кръстева продължи да поддържа и обогатява 7-те рубрики, разкрити в детската фейсбук страницата и създаде още 3 нови – Интерактивни игри; За Вас, учители и Знаете ли, че... Във всички тях през 2023 година има 384 публикации и линкове към полезна информация в мрежата. 70 от публикациите са авторски. Шестте фейсбук страници на библиотеката, администрирани от Красимира Лекова, Ангелина Митева, Венета Бонева, Димитринка Златева и Нела Кръстева имат над 7 000 последователи. В трите сайта, поддържани от колегата Елка Димитрова, са публикувани 206 статии и 79 албума със снимки от събития. Сайтовете имат 47440 посещения. Собствено съдържание библиотеката разпространява още и в канала си в YouTube. Поддържа се и специалната рубрика „Писателите говорят” на библиотечния сайт със звукови файлове от

срещите с автори. Качените 10 записи имат 1102 прослушвания в сайта и 246 в YouTube и SOUNDCLOUD.

През отчетния период библиотеката разработи 5 проекта и спечели финансирането по 4 проектни предложения: по програма „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност” на МК и традиционните проекти към КК на Общината – XVIII общински маратон „Четяща Стара Загора” (2 – 30 април), Лято в детската библиотека (юни/август) и XL издание на НМКП „Веселин Ханчев” (април/октомври). Проектът „С книжка в Зоопарка – опознавам, чета и рисувам” не беше подкрепен от Общината. За първи път в историята си библиотеката върна на програма „Помощ за книгата” в МК сумата от 2524,50 лв., отпусната за издаване на книгата „Отпечатъци”, на която само печатът, по вече остарели оферти от 2022 г., надхвърляше 6200 лв. Венета Бонева и Елка Димитрова вложиха много усилия да я доведат до издаване в електронен формат и се надяваме, че това ще се случи за 165-годишнината на читалището през 2025 г.

В реализирането на идеи, проекти и културни инициативи библиотеката отново срещна подкрепата на дългогодишните си партньори и съмишленици, сред които са СНЦ „Зелени Балкани”, Европа Директно, РЗИ, Дневен център „Св. св. Козма и Дамян”, Дом за пълнолетни лица с физически увреждания, клуб на пенсионера „Августа Траяна”; основните училища „Веселин Ханчев”, „Георги Райчев”, „Кирил Христов”, „Свети Никола”, „Петко Р. Славейков”, „Митьо Станев”, „Пайсий Хилендарски”, „Николай Лилиев”; средните училища „Иван Вазов”, „Христо Ботев”, „Максим Горки” и детските градини „Мечо Пух”, „Детски Рай”, „Зорница”, „Кипарис”, „Славейче”, „Светулка”, „Знаме на мира”, „Райна Княгиня”, „Звънче”, „Калинка” и др. Дейности на библиотеката бяха подкрепени и от Община Стара Загора, Представителство на СБХ – клон Стара Загора, Радио Стара Загора, ДТ „Гео Милев”, Държавен куклен театър, РБ „Захарий Княжески”, Младежки дом и Къща музей „Гео Милев”.

През 2023 година след 15-годишна сага се реши въпросът с намиране на по-подходяща база, но пак за временно пребазиране,

на редките и ценни книги, съхранявани при чудовищно неподходящи условия във 2-ри блок на ДИПКУ. От 2 до 19 май 14 човека от екипа на библиотеката, организирани в групи по 7, успяха да пакетират и подготвят за пренасяне над 30 хил. тома книги и периодични издания без да се попречи на основната работа и обслужването на читателите. С помощта на 4 доброволци, осигурени от Росица Гюмлиева, се разчисти предоставената ни складова база в ОУ „Георги Райчев”, а с външни услуги за кран и транспорт книгохранилището беше пребазирано до края на месеца. След направено обследване за енергийна ефективност и изготвен технически паспорт на сградата на централната библиотека. Общината спечели проектното си предложение по компонент „Културна инфраструктура” на процедура „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на публичен сграден фонд за административно обслужване, култура и спорт“ от Националния план за възстановяване и устойчивост. Предстои изготвянето на работни проекти, пребазиране на голяма част от фонда на централната библиотека и извършване на ремонтните дейности до м. юни на 2026 г. Но от неотложен ремонт се нуждаят също покривът и тоалетните на детския отдел, покривът на филиал „Димитър Благоев”, ел. инсталацията на филиал „Митьо Станев” и осветлението на филиал „Августа Траяна“.

От спечелени проекти и от дарения към бюджета на библиотеката са привлечени допълнително 13 843,31 лв. Със средства от икономии от държавната субсидия, направени в следствие на дългосрочни болнични и една незаета бройка са увеличени заплатите на библиотекарите и е дадена 13-а заплата в размер на 50% от месечното възнаграждение. Купени са 6 стелажа за вестници, 1 офис стол и озвучителна уредба.

През настоящата и следваща година пред библиотеката стоят огромни предизвикателства – предстоящ ремонт на централната библиотека и намиране на база за изнасяне на част от фонда. Постигане на резултат от ремонта, при който наистина ще се увеличат площите ѝ за книгохранилища. И не на последно място –

подмладяване на екипа при нулев интерес към професията от млади хора поради ниското заплащане на труда.

Музикална школа при НЧ „Родина“ предлага обучение по пиано, китара, укулеле, синтезатор, барабани и солфеж. Приемат се деца над 4-5 годишна възраст, ученици и възрастни. През последните две години се наблюдава тенденция за нарастване броя на възрастните, желаещи да изучават определен инструмент. Учебните занимания се провеждат два пъти седмично по един учебен час. От тази година се дава възможност на желаещите ученици да заявят още един (трети) учебен час. Освен редовните занимания по приета учебна програма, учениците на Музикална школа се подготвят и участват в редица училищни, градски и други мероприятия.

На 30 май, 1 юни и 6 юни, Виктор Стоев от класа на Деница Георгиева участва със свои изпълнения на пиано в театралната постановка на СУ „Васил Левски“. Този спектакъл бе част от Национална програма „Заедно в изкуствата и спорта“.

И през тази година се провеждат редовно продукции по класове, даващи възможност за изяви на всички ученици. През месеците юни и юли се проведеха вече традиционните летни курсове по пиано, както за начинаещи, така и за напреднали.

От началото на новата учебна година, Музикална школа е с ново име и нова фейсбук страница – Музикална школа „Фортисимо“ при читалище „Родина“. Въведен бе и нов инструмент – синтезатор, наред с досегашните пиано, китара, укулеле, барабани и солфеж.

На 2 октомври 2023 в Регионална библиотека „Захарий Княжески“ се състоя церемония по отчитане и награждаване на първенците от X Национален конкурс за поезия „Акад. Николай Лилиев“, на който учениците на Мария Кирекчиева – Мая Пенкова, Теодора Вълкова и Тимотей Вълков, се представиха отлично с изпълнение на шест ръце.

Нововъведение в образователната програма на Музикална школа е проектът „Заедно на концерт“. В рамките на този проект се организира посещение на класически концерти и други музикални и сценични изяви с цел повишаване общата музикална култура и

изграждане на артистичен и духовен мироглед на учениците. За учениците на школа „Фортисимо“ се осигуряват билети на преференциални цени. По този начин на 25 октомври 2023 бе организирано посещение на концерта на Мила Георгиева – цигулка и Георги Черкин – пиано от цикъла „Музика без граници“ в Държавна опера Стара Загора.

На 15 декември 2023 в школата се проведе коледен концерт на учениците от класа по пиано на Маргарита Ванденева.

На 17 декември коледните изяви продължиха с участие на Тимотей и Теодора Вълкови от класа на Мария Кирекчиева в голям Рождественски концерт със съвместно участие на музиканти от АМТИИ, град Пловдив и Държавна опера град Пловдив.

Тимотей и Теодора Вълкови взеха участие и се представиха блестящо с изпълнение на четири ръце и в коледен концерт на ППМГ „Гео Милев“, провел се на 21 декември на сцената на Държавна опера Стара Загора.

През отчетния период **Езикова школа**, член на БАКЕУ /Българска асоциация за качествени езикови услуги/ Оптима, на общността на училищата Пиърсън, продължи своята работа в двете основни направления – работа с външни клиенти и работа с вътрешни клиенти. От своя страна дейностите, свързани с външните клиенти, са също в две основни направления – езиково обучение и подготовка и провеждане на международни изпити. Езикова школа е лицензиран подготвителен център на изпитите за владеене на английски език на университета Кеймбридж и лицензиран изпитен център на Пиърсън тест във английски.

По традиция езиковото обучение в школата започва от ранна детска възраст в така наречената полудневна езикова детска градина. Благодарение на ползотворното сътрудничество с VI ОУ „Св.Никола“ школата успя да съхрани тази толкова добре работеща дейност. Качествената работа на преподавателите Надя Василева, Румяна Чорбаджийска, Александра Кръстева и Ганка Димитрова доведе до положителна тенденция за привличане на деца и от други училища и целодневни детски градини. Набра популярност и вечерната форма на обучение два пъти в седмицата, като 6-

годишните възпитаници работят по изграждане на начални умения по писане и четене на английски език. Възстановена бе и традицията за провеждане на открити уроци като Коледен поздрав към родителите. Традиционните тържества при приключване на учебната година при малките курсисти се превръщат в истински празник за тях и техните родители.

Ученическите курсове се разделят на две основни групи – обучение на малки ученици от 1ви до 7ми клас и обучение на гимназисти. Обучението на малките ученици се провеждаше в два основни групи – от 1ви до 4ти клас и от 5ти до 7ми клас. Добре подбраните учебни системи и качествена работа на преподавателите Радка Борисова, Катя Колева, Теодора Иванова и Румяна Чорбаджийска доведе не само до натрупване на обем от знания, но и превръщането им в умения по четене с разбиране, слушане с разбиране, говорене и писане.

Курсовете за гимназисти са неразделна част от работата на школата. Все повече ученици се насочват към нашите езикови услуги за балансирано и успешно овладяване на английски език. Обикновено в българското училище те са в паралелки с френски, немски или испански език, като в школата се подготвят за международни изпити за владене на английски език на университета Кеймбридж, Айелтс, Тойфел. В стремежа си да бъдат привлечени по-голям брой курсисти вече традиционно се представят както дейността на школата, така и международните изпити в СУ „Св.Климент Охридски“ в гр. Харманли и техни ученици работят индивидуално или в група в съботно-неделни курсове. Провежда се и индивидуално онлайн обучение на курсисти от страни извън България. Целият този спектър от курсове се дължи на упоритата и постоянна работа на преподавателите Катя Колева, Петя Нанчева и Радка Борисова.

Добра тенденция е и стабилизирането на курсовете за възрастни, които почти липсваха по време на пандемията. В момента разполагаме с две групи начинаещи курсисти, една група на ниво А2, както и индивидуални курсисти със специфични нужди от страната и чужбина.

Относно изпитната дейност - през миналата учебна са проведени три изпитни сесии – две на университета Кеймбридж и една на Пиърсърн английски интърнешънъл сертификатът. За доброто провеждане на изпитите допринесоха както преподавателите, подготвящи децата Теодора Иванова, Радка Борисова и Диана Турлакова, така и лицензираните от Пиърсърн изпитващи на устната част Радка Борисова и Диана Турлакова. Както обикновено, резултатите на явилите се наши курсисти на 4-те нива на изпита за малки ученици бяха повече от успешни. От 23 кандидати 20 са с отличен резултат – А /ей/, а другите двама с оценка Би и само един с оценка Си. Традиционното администриране на изпитите за владеене на английски език на университета Кеймбридж завърши с две изпитни сесии през юни и декември, на която се явиха 26 гимназисти на нива В2/бе 2/ и С1/це 1/. Всички курсисти покриха успешно тези езикови нива, като на 2 от тях университетът присъжда сертификат за най-високата степен на владеене на езика – пръфишънси. Международните сертификати на малки и големи бяха връчени на вълнуваща церемония в присъствието на техните родители и преподаватели и учебна екскурзия до гр. Пловдив с посещение на музея Голямата Базилика.

Дейностите с вътрешните клиенти /преподавателите/ на Езикова школа са изключително важни за поддържане на високите стандарти на преподаване. През изминалата година част от преподавателите участват в конференция на британското издателство Хамилтън Хаус, а също и участия в уебинари. Британското издателство удостои директора на школата, Диана Турлакова, със специален сертификат за висок професионализъм. В стремежа си към подмладяване на персонала можем да кажем „Добре дошла“ при нас на новата ни колежка Александра Кръстева, която работи с ентузиазъм и желание за постигане на добри резултати в работата си. Друг сериозен проблем е състоянието на материалната база. Независимо от направения частичен ремонт на малкото фоайе, сградата е в окаяно състояние. Подмладяването на персонала и основен ремонт на сградата са основните насоки, по които трябва да се работи.

В заключение може да се кажа, че Езикова школа при Читалище „Родина“ запазва своето име и авторитет като предпочитано място за изучаване на чужди езици в нашия град благодарение на качествената работа на всички колеги, стремежа да се откликва на нуждите на нашите съграждани и гъвкавото управление на училището.

През изминалата 2023 година **Школа за изобразителни изкуства** бе посещавана от близо 85 деца. От вече 41 години школата се опитва да съхрани класическото обучение по рисуване: композиция, баланс, хармония на цветовете, разбираема рисунка. Това е доста трудно за днешното дигитално поколение. Децата искат все по-бързи резултати, а не могат да задържат дълго вниманието си. Времето им се отнема от телефоните и екраните и нямат време за мислене и творческа дейност. Именно затова преподавателите в школата прибегват до разнообразни и комбинирани техники за рисуване, задачи за наблюдение и др. Това може да се забележи и в най-мощната проява на школата през годината – изложбата за 3 март „Аз съм българче, обичам...“.

През годината беше открита втора самостоятелна изложба на Петя Бъчварова, обща изложба за пролетта и Великден, изложба колажи „Коледна улица“ и др.

Школата участва в изложбите „Стара Загора преди и сега“ и „Моят празник“, във II издание на детския фестивал „Промая“, в празника за 1 юни за децата в парка... Осъществи и няколко пленера в Стара Загора.

Паралелно с дейностите на малките ученици се осъществява и подготовката на големите за средни и висши училища с изобразително изкуство. Интересът е най-вече към архитектурата и графичния дизайн. Положителен е и резултатът с кандидатите за художествени гимназии и ВУЗ-ове по изкуства в страната и чужбина.

В края на годината школата възобнови контактите си с Япония в лицето на бившия преподавател в нея Юкие Сато. Надеждите са следващата година да се разшири дейността със съвместна инициатива с Япония.

Вокална студия "Усмивки" с вокални педагози Жанина Янкулова и Елена Маликатова с основание заема водеща позиция сред вокалните формации в града. Според възрастта на децата в студията има 4 вокални формации + индивидуални изпълнители. Винаги атрактивни, цветни, талантиливи и усмихнати, и тази година те станаха част от разнообразни прояви: концерт „Музика без край“ на НУМСИ „Хр. Морфова“, музикално-поетична вечер „Европейският Гео“, организирана от ГПЧЕ „Р. Ролан“, празника „Заедно за една по-зелена Стара Загора“, организиран от общината по повод Деня на Земята, тържествен концерт за 15 години Сдружение „Евтерпани“ в гр. София, откриване на Есенни литературни дни, тържествения концерт „България пее“ за Деня на народните будители в гр. Карлово, концерт за 26 години в ефир на Музикалната класация „Черната овца“, събитие за Деня на толерантността, спектакъл „Коледно сияние“ за запалване на коледните светлини, благотворителен концерт на ППМГ „Гео Милев“ и др.

По традиция те изнесоха и своя годишен, самостоятелен, тематичен концерт, тази година озаглавен „Любими песни от филми на Уолт Дисни“ – подарък за всички деца на 1 юни в Културен център „Стара Загора“.

„Усмивки“ поднесоха и 2 самостоятелни коледни концерти – един само и единствено с коледни песни, традиционен за тях, с участието на всички възрастови формации, и поздравителен коледен концерт за колектива на УМБАЛ „Проф. Стоян Киркович“.

Няколко по-специални участия белязаха музикалната 2023-та за Усмивките:

На 6 февруари те участваха в концерт с група „Грамофон“ по тяхна покана.

Малко по-късно, на 18 февруари, също по специална покана, за трети път участваха в концерт на група „Интелиджънт Мюзик Проджект“ в София.

На 3 юни Усмивките имаха самостоятелен концерт за „Дни на розата“ в Етнографски комплекс „Дамасцена“, с. Скобелево.

На 28 юни в Стара Загора се проведе II издание на Doctor ROCK Fest, /с участието на непрофесионални рок групи от цялата страна, в които свирят лекари/, където "Усмивки" пяха по специална покана на организаторите.

Групата имаше привилегията да организира и участва, заедно с други групи от Стара Загора, Бургас и др., във Вокално ателие за госпъл музика под ръководството на проф.д-р Мадлен Бъчварова, диригент и преподавател в Хановер Колидж, САЩ.

BC "Усмивки", както и предишната година, станаха носители на голям брой - 18 международни и национални отличия, сред които 1 Гран При, както и благодарствени грамоти и писма за техните ръководители:

5 февр. – На Evergreen Fest Sofia – две награди за „Усмивки“:

- Първо място за BC Усмивки в категория „Български евъргрийни“
- Второ място в категория „Световни евъргрийни и джаз стандарти“

25 февр. – На IX Национален конкурс за млади изпълнители "Песенна палитра" гр.Карлово, BC „Усмивки“ завоюваха 3 награди:

- Гран При за "Усмивки" при вокалните формации с 9,88 точки от 10 възможни
- Първо място в категория "Песен на фолклорна основа"
- Специални награди за вокален педагог на Жанина Янкулова и Елена Маликатова

28 февр. - Втора награда на Яна Дочева от BC „Усмивки“ от Международен конкурс "Star Bridge - Madagascar - Wolin" /онлайн издание/, Полша

1-2 април - в София се проведе Международния конкурс "Abanico" за песен на испански език, Вокална студия "Усмивки" спечелиха 2 награди:

- I награда за "Усмивки" от трета група
- II награда за "Усмивки" от втора група

23 април- I място в категория "Вокални формации", 1 възрастова група за най-малките от BC "Усмивки" на XVIII Национален фестивал за млади изпълнители на българска патриотична песен „Родолюбие“, гр. Панагюрище

8 юли - XII Международен вокален конкурс "Нови гласове, песни и изкуства", гр.Несебър – 5 награди за Вокална студия "Усмивки":

-Елия Внукова - Втора награда в категория "Поп музика"

- Анелия Иванова- Първа награда в категория "Песен от филм"

-Деница Иванова - Първа награда в категория "Българска песен"

-Дует Гергана Иванова и Анелия Иванова - Първа награда в категория "Българска песен"

- Дует Диляна Цветкова и Кристина Гайдова - Първа награда в категория поп музика

14 октомври – Втора награда за трио „Усмивки” в Национален конкурс за изпълнители на забавна песен с фолклорни мотиви „Песен от извора”

12 ноември – 3 първи награди в Национален конкурс „Нови гласове, песни и изкуства”, гр.София за Вокална студия „Усмивки” от първа група, дует Ния и Християн и квартет „Усмивки“.

Детско-юношески народен хор "Жарава" с ръководител Даниела Дюлгерова и репетитор Стоянка Петрова отброи 25-тата година от създаването си. Той е състав със собствено лице и характер и в него децата и юношите усвояват спецификата на народното пеене и овладяват речевия фолклор на България. През годината съставът се утвърди като предпочитан и ценен старозагорски хор.

Съставът започна годината с участие в изнесеното студио на „Денят започва“ на БНТ от Ст. Загора, в същия ден се включиха и в проявите, посветени на Националния празник 3 март.

Участваха и в много други концерти и прояви: Национален конкурс за млади изпълнители „Песенна палитра”, гр.Карлово, 50-годишен юбилей на ДГ №25 „Ален Мак“ в Стара Загора, XV Национален конкурс „Песенна дъга над Кутев”, гр.Котел, част от Празник за Деня на Земята, VI Хоров фестивал "Августа Траяна", организиран от НЧ "Родина", традиционната Нощ на музеите, концерт в гр.Гълъбово, Благотворителен концерт за малката Ирен, индивидуално участие при връчване на наградите "Млада Стара Загора", участие в представяне книгите на Николай Дойнов, председател на Съюза на

народните читалища, XXIII Национален конкурс „Орфеево изворче“, гр.Стара Загора, Церемония по закриване на Международния филмов фестивал „Златната липа“, Национален фолклорен конкурс „Широка Лъка пее, свири и танцува“, Шести национален фолклорен конкурс „Димитър Гайдаров“ – Казанлък, 20-тия Международен фестивал за френска песен „Златен ключ“ 2023г., гр. Пловдив, XVII Международен фолклорен конкурс „Пауталия“, Кюстендил, Събор „Богородична стъпка“, Осми национален конкурс за млади изпълнители на забавна песен „Полските щурчета“, гр. Полски Тръмбеш, Празник на с.Малко Кадиево, празничен 50 юбилей на Спортен клуб за здраве и активно дълголетие „Аязмото“, Откриване на учебната година за чужденци в Тракийски университет, Лятна академия за млади певци „Дамасцена“, Казанлък-Шипка, концерт по време на Нощ на изкуствата, Гала концерт в битката на лауреатите за Гран при на Национален конкурс „Песен от извора“, гр.Стара Загора, откриване на паметна плоча на народната певица Динка Русева в село Пет могили, 19-ти Международен софийски фестивал „Кръстопът на музите“, 21-ви Международен конкурс за млади поп изпълнители „Сребърна Янтра“, гр.Велико Търново, Празничен концерт „България пее“, Карлово, поздрав-изпълнение на „Здравей, Здравей“, Концерт пред Община Стара Загора по случай празника на града 5 октомври, Национален музикално-кулинарен фестивал „Никулденско веселие“, с.Медовина, общ.Попово, тържествен концерт в НЧ „Свети Климент Охридски“, част от празненствата Климентови дни, празничен концерт 50 години Спортно училище „Тодор Каблешков“, концерт-спектакъл „Път през годините“ – 50 години Професионален ансамбъл „Загоре“, Танцово-театрален спектакъл „Коледно сияние“ – запалване на коледните светлини пред Общината и др.

ДЮНХ "Жарава" бяха на две пълноценни лагер-школи - от 10 до 17 юли в гр.Китен, както и от 24 август – 2 септември в Созопол, Каваците. Отново през лятото момичетата от Жарава взеха участие в рекламни снимки в гр.Пловдив.

През декември ДЮНХ „Жарава“ бележи края на годината с два запомнящи се спектакъла и първия си студийен запис, осъществен в БНР-Радио Стара Загора. В спектакъл „Загорче и приятели“,

изигран в Държавна Опера Стара Загора, ръководителят Даниела Дюлгерова постави 30 минутна спектаклова част „Самодиви“, която пожъна много аплодисменти и отново беше изиграна на Празничния юбилеен концерт „25 години ДЮНХ „Жарава“, дни преди Рождествените празници.

Вокалният педагог и диригент на „Жарава“ – Даниела Дюлгерова получи 7 дипломи за висок професионализъм и отлична педагогическа дейност с децата, както и почетна грамота за принос към българския фолклор и традиции.

Оценката за работата и постигнатото от "Жарава" идва освен като удовлетворение от качеството на свършената работа, така и под формата на награди. Общо 63 международни и национални награди за възпитаниците:

25 февр. - Първа награда за Йоана Ташева от „Жарава“ на IX Национален конкурс за млади изпълнители "Песенна палитра" 2023 г., гр. Карлово

10-12 март – На XI Национален конкурс “Път към славата”, гр. София, Йоана Ташева от ДЮНХ „Жарава“ спечели 2 награди, /както и покана за участие в Международен фестивал "Magiaitaliana" в гр. Римини, Италия/:

- II място в категория "Вокал - Поп"
- III място в категория "Вокал - Джаз",
Снежина Добрева от ДЮНХ „Жарава“ спечели:

- специалната награда /безплатно участие в международен конкурс „BOZTORGAI" в Казахстан/

Бетина Драгиева от ДЮНХ „Жарава“ спечели:

- приз за „Най-стилно представяне“

1-4 април - На 15-тия Детско-юношески конкурс "Песенна дъга над Кутев", гр. Котел „Жарава“ заслужи 7 награди:

- ДЮНХ "Жарава" спечели I място
- Златен медал за Мария Златева

Три специални награди с парична премия за:

- Бетина Драгиева
- Мирела Дюлгерова
- Иванина Денева

Поощрителна награда за Патрисия Динева

10 юни - Специална награда /над първото място/ за Йоана Ташева в 3-та възрастова група на XXIII Национален конкурс за забавна песен на фолклорна основа "Златен Извор" 10.06.2023 г., гр. Димитровград

12 юни – Специалната награда (над първа награда) за Йоана Ташева от Националния конкурс за детска забавна песен на фолклорна основа „Златен извор“, Димитровград

12 юни–9 награди за ДЮНХ "Жарава" от МФК"Димитър Гайдаров", Казанлък:

- Златен медал за Полин Жукова
- Златен медал за Симона Славова
- Златен медал за Мария Златева
- Златен медал за Бетина Драгиева
- Златен медал за Мирела Дюлгерова
- Златен медал за Александър Минчев
- Сребърен медал за Ангелина Делиганева
- Сребърен медал за Преслава Кънева
- Сребърен медал за Патрисия Динева

24 юни - Първа награда (специална, над първото място) за Йоана Ташева в трета възрастова група, категория "Film" от IX Фестивал-Конкурс за вокални изпълнители "Вярвай, Искай, Можеш", 23-24.06.2023 г., гр. Баня

30 юни – 2 юли – II място за Патрисия Динева от ДЮНХ "Жарава" в XVII Международен фолклорен конкурс „Пауталия“, Кюстендил

- I места за Полин Жукова и Мария Златева
- III място за Мая Пенева
- Специални награди за Иванина Денева, Бетина Драгиева и Мирела Дюлгерова

30 април - Награди за ДЮНХ "Жарава" от XIII НфК "Орфеево изворче":

- Пет златни медала за Полин Жукова и Катерина Денева - 1възр.гр., Мария Златева - 2 възр.гр., Иванина Денева - 3 възр.гр. и Дуо "Жарава" - Ангелина Делиганева и Преслава Кънева

- Сребро за Мирела Дюлгерова

- Бронз за Бетина Драгиева

- Поощрителна награда за Петя Иванова

14 май - ПЪРВА награда (над първо място) за Йоана Ташева в категория Поп на чужд език в III група и ПЪРВО място в номинация Поп на роден език в III група на X Международен конкурс "The Sound of Time"/"Звукът на времето", 11-14.05.2023 г., гр. Велико Търново

14 май – Приз на кмета и първа награда за Мария Златева от ДЮНХ „Жарава“ от XXX юбилеен Национален фолклорен фестивал „Янко Петров“, Гълъбово

28 май - Три награди за Йоана Ташева на I-ви Национален конкурс за вокални изпълнители „Като Ваня“, 28.05.2023 г., гр. Димитровград

5 юни–9 награди за ДЮНХ "Жарава" в НФК "Широка лъка пее ,свири и танцува":

- Златен медал за секстет "Жарава"

- Златен медал за ДЮНХ "Жарава"

- Златен медал за Полин Жукова

- Златен медал за Катерина Денева

28-30 юли – Йоана Ташева – 3 награда на III Международен конкурс Бъди Звезда/Be A Star – международен конкурс за вокално и танцово изкуство 28-30.07.2023 г., гр. Варна

- Лауреат I-ва степен с най-висок резултат в категория "Песен на роден език" с песента "Високо" в трета възрастова група

-Лауреат I-ва степен с най-висок резултат в категория "Поп, рок и джаз" с песента "A Song For You" в трета възрастова група

-Лауреат II-ра степен в категория "Филмова музика и мюзикъл"

1 – 3 септември – 3 Награда за Йоана Ташева(3та възрастова група) от ДЮНХ „Жарава“ в Осми национален конкурс за млади изпълнители на забавна песен „Полските щурчета“ , гр.Полски Тръмбеш

29 септември – 1 октомври - 21-ви Международен конкурс Сребърна Янтра, гр. Велико Търново. - Отличие в най-силната трета възрастова група (13-16 годишни) за Йоана Ташева от ДЮНХ „Жарава“

14 - 15 октомври - Първо място за Йоана Ташева от ДЮНХ „Жарава“ в Гала концерт в битката на лауреатите за Гран при на Национален конкурс „Песен от извора“, гр.Стара Загора

20 - 22 октомври – Първи места за Йоана Ташева от ДЮНХ „Жарава“ в 19ти Международен софийски фестивал „Кръстопът на музите“ – в номинация „Песен на роден език“ и в номинация „Световен хит“ с председатели на журито Етиен Леви и Маргарита Хранова

9 декември – Първо място на Патрисия Динева от ДЮНХ „Жарава“ в Национален музикално-кулинарен фестивал „Никулденско веселие“, с.Медовина, общ.Попово, категория „Съхранена традиция“

Клубът за български народни танци "Загорци" и Детско-юношеският танцов състав "Загорци" с хореографи Николай Апостолов и Диляна Апостолова успяха да участват в 50-годишен юбилей на ДГ №25 „Ален Мак“, празник за Цветница „Изворът да не пресъхва“, празник за Деня на Земята, семинар и тържества на Туристическите дружества, Дни на розата в Комплекс „Дамасцена“, с.Скобелево, община Павел Баня, „Фолклорна палитра 2023“ в ДГ „Ален Мак“, по случай 1 юни, Открита сцена пред Община Стара Загора за 24 май, изпращане на абитуриенти на Строителен техникум в Културен център „Стара Загора“ и др.

На 30 септември и 1 октомври отново по тяхна инициатива и организация, следвайки традицията, се осъществи VI Национален танцов фолклорен фестивал "В сърцето на Тракия". То се затвърди като чакано, обичано и много търсено събитие от участниците от всички краища на България. Особено ярко се откри танцовият урок на открито с проф.д-р Антон Андонов от АМТИИ, Пловдив, на който участниците от всички гостуващи групи заедно разучиха стъпките на малкоизвестни автентични хора от различни фолклорни области.

През юли те проведоха своята пълноценна лагер школа на Каваците, съчетавайки полезното с приятното.

Отново през юли ДЮТС "Загорци" взеха участие в XVII Международен фолклорен фестивал в гр. Мармарис, Турция, където отново разнесоха красотата на българския фолклорен танц. Периодът 6-9 септември бе запазен за участие на ДЮТС „Загорци“ в Международен фолклорен фестивал в Гърция, Паралия Катерини.

През октомври бе открита нова група за начинаещи при Клуб за народни танци „Загорци“ /възрастни/.

Финалът на годината за „Загорци“ беше празничен и белязан от запомнящите се участия в редица тържествени и юбилейни концерти, изпълнени с много нови хореографии, нови костюми, бурни аплодисменти и емоции. Някой от тези концерти бяха: Юбилеен концерт „80 години ПГСАГ „Лубор Байер“, празничен концерт на СУ „Максим Горки“, гр.Стара Загора в Куклен театър, празничния юбилеен концерт „25 години ДЮНХ „Жарава“ в навечерието на Рождество и др.

77-годишният **Смесен хор "Родина"** с диригент Емил Минев, въпреки някои трудности, успешно продължи да поддържа живо изкуството на хоровото пеене.

Традиционно кулминация за любителското хорово изкуство е организацията и провеждането на създадения от читалището и хора национален хоров фестивал. Тази година VI Хоров фестивал "Августа Траяна" се проведе на 22 април във великолепия Лapidариум на РИМ, Стара Загора. 9 формации от различен

характер си дадоха среща в концерт, в синхрон с националната инициатива на Български хоров съюз „България пее“.

Хорът участва в ритуала за 24 май и в различни концерти.

На 9-10 юни Смесен хор „Родина“ взе участие в XIV Международен хоров фестивал „Хармония“, Харманли.

На 8 юли – му бе присъдена I награда на Международния вокално-инструментален конкурс "Нови гласове, песни и изкуство ", Несебър.

Две нови хорови формации обогатиха читалищния живот, съживявайки съществуващата през годините Хорова школа.

През 2023 година се сформира **Дамски камерен хор Da Caro** (на итал. „Отначало“), съставена от дами, почитатели на музиката. Техен създател и диригент е Добринка Койнова-Бирман, възпитаник на АМТИИ „Проф. Асен Златаров“, Пловдив, диригент на няколко хорови състава през годините в гр. Бремен, 13 години диригент на Университетския хор на Лойфана, Германия. Била е 25 години хорист и солист в Театър Люнебург, Германия, както и вокален педагог в Певческата академия към театъра. Понастоящем е и артист-хорист в Държавна опера Стара Загора. Дамският хор стартира с участие съвместно с хор „Родина“ в ритуала за 24 май, имаха своето първо участие и в Националния хоров фестивал „Петко Стайнов“, гр.Казанлък и завършиха годината с Коледен концерт с Дамски хор „Библиофония“ и Смесен хор „Севтополис“ (Казанлък).

Нов **Женски народен хор** от дами в по-зряла възраст също започна своите репетиции в читалището, готов за бъдещи участия в подходящи фолклорни сцени и концерти.

През 2020г. читалището разкри **Оперна студия** за индивидуално обучение на възрастни в областта на операта, оперетата и мюзикълния жанр. Световната пандемия попречи

студията да стартира реално своята дейност и към момента, е недостатъчно популярна и все още интересът към нея е слаб. Надяваме се това да се промени с привличането на нов, млад ръководител – Христиана Христова, педагог с оперно пеене и преподавател по пиано.

Успешна 24-та година отбеляза и доайенът на любителските младежки театрални формации в града – **Младежка театрална студия „Сцена 99“** с ръководител Христофор Недков и хореограф Ромина Славова.

От края на април до началото на м.май студията реализира премиерния си спектакъл „Спасителят в ръжта“ по Дж.Селинджър, от който бяха изиграни 6 представления. С този спектакъл младите актьори участваха и в XX издание на Международния младежки театрален фестивал „Време“, гр. Враца (16-21.06.). По време на фестивала по покана на организаторите техният ръководител Христофор Недков проведе уъркшоп „Сценичен бой и шпаги“ за участниците на фестивала. На 1 ноември „Сцена 99“ направи пърформанс „Език свещен на моите деди“ по стихове на български поети, посветен на Деня на народните будители. Завършек на годината за тях сложи участието им в спектакъла „Коледно сияние“ на 1 декември за запалване на коледните светлини на площада пред Общината. Целият спектакъл бе дело на читалищните колективи под режисурата на Хр. Недков.

Театрална студия „Фантазио“ с ръководител актрисата Елена Азалова започна сезона с премиера на учебния си спектакъл „Шерлок Холмс и синият карбункул“ в началото на април, от който бяха изиграни четири представления.

Посветен на 24 май беше техният- Поетичен спектакъл „Общество на младите поети“ по стихове на ученици от Града на поетите в къща музей „Гео Милев“. Идейният замисъл и режисурата на Елена Азалова предизвика истинско вълнение сред младите зрители и докосна сърцата на всички присъстващи.

На 22 октомври в рамките на „Есенни литературни дни“ беше Представянето на сборника от VI Национален конкурс за авторска приказка „Черният Магьосник и Бялата Змия“ с участието на Театрална студия "Фантазио". Идеята, сценарият, режисурата и реализацията отново бяха на талантливата Елена Азалова. Деца и младежи от студията оживиха малкото пространство в залата на читалището, украсено вдъхновяващо, пресъздавайки подходяща атмосфера за награждаване в конкурс за възрастни писатели на приказки.

Завършек на годината за тях сложи атрактивното им участие в спектакъла „Коледно сияние“ на 1 декември за запалване на коледните светлини в града. Целият спектакъл бе дело на читалищните колективи със сценарий и водещ Елена Азалова.

Детско куклено-театрално студио "Слънчице" с ръководител Росица Гюмлиева се занимава с деца на възраст 7-12 години, развивайки тяхната артистичност и творчески заложби. Изнася представления и носи радост на другите малки и пораснали деца. Тази година те участваха в редица прояви и събития:

"Слънчице" отпразнува "Баба Марта" със празненство, на което бяха поканени родители, близки, приятели и граждани. Студиото беше включено в програмата на Голямото четене в Стара Загора в Културният дом със спектакъла "Трите прасенца". Това беше дебют за някои деца и премиера за състава. На 27-28 август взе участие с работилнички на ежегодния събор „Богородична стъпка“ на Старозагорски минерални бани.

За 1 юни "Слънчице" гостува в селата Остра могила и Малко Трънково, като изигра пиесата "Трите прасенца. В края на юни съставът участва в Националния преглед на театъра за деца и юноши в град Поморие с два спектакъла: за деца - "Трите прасенца" и за юноши - "Блудният син".

На Празника на Стара Загора 5 октомври съставът откри в Галерията Нощта на изкуствата отново със спектакъла "Трите прасенца".

През декември "Слънчице" имаше проява за Рождество: със спектакъла "Небесният дар" и едноактната пиеса "За дядо Коледа топло мляко и сладки курабийки". Накрая пристигна самият дядо Коледа и раздаде подаръци на всички.

На 23 декември в Центъра за социални услуги съставът изигра спектакъла "Небесният дар" и пред емигранти от Украйна.

В Клуб "Млад писател" с ръководител Димитър Никленов членуват млади хора освен от Стара Загора и региона, и от цяла България. Обучението става лично или онлайн в съзвучие с динамичното младежко ежедневие. Младите таланти имат възможност да се запознаят с видовете художествени произведения, предпечатна подготовка за издаване на книги, и най-вече да усъвършенстват своето лично творчество и да подготвят уникалния младежки вестник "Тийн`с пейпър". През 2023 година се осъществиха редица вълнуващи срещи и мероприятия за клуба:

Среща на Димитър Никленов с ученици от Търговската гимназия в Музей „Литературна Стара Загора“; във Виртуалния музей към Читалище „Напредък“, Пирдоп Клуб „Млад писател“ се срещна с ученици от ПГМ и ПГТ с представяне на вестник „Teen’s paper“ и тийнейджъри-сътрудници на вестника; В „Международен ден на приказката“ - писателят Димитър Никленов чете свои творби в Музей „Литературна Стара Загора“; Литературна премиера „Паралелни поети“ с барда Татяна Йотова и поета Веселин Веселинов ; през март представяне на в. Тийн`с Пейпър и 100-ния му брой на срещи в училищата в града чрез Младия кмет на Стара Загора; През април продължиха срещите на писателя Димитър Никленов с ученици от няколко основни училища в Стара Загора; Писателят-приказник се срещна със свои малки почитатели от ДГ №6 „Камбанка“, както и с ученици от ОУ "Самара“, с малките възпитаници на ЦДГ „Загоре“ по повод 11 май в Музей „Литературна Стара Загора“ и с много други.

През юни се състоя Литературна вечер със стихосбирките на Александър Хаджихристов-син със съорганизатор клуб „Млад писател“, по-късно през годината беше организирано още едно

представяне на писателя Александър Петров в Къща музей „Гео Милев“.

Есенни Опознавателни игри между родители и деца „Да рисуваме заедно“ с психоложката Нели Андонова зарадва и сплоти участниците. А през октомври Димитър Никленов представи в София новите си книги.

Традиционният и обичан конкурс отново зарадва почитателите на приказките - VI Национален конкурс за авторска приказка „Черният магьосник и Бялата змия“ се осъществи в края на октомври.

През 2023 година бяха издадени 5 бр. електронен вариант на вестник „Teen’s paper“.

Освен многобройните събития за Клуб Млад писател, годината остава запомняща се и заради Специалната награда на Регионална библиотека "Проф. Боян Пенев", Разград за колективно участие на в. "Тийнс пейпър" от XI Ученически журналистически конкурс "Григор Попов", раздел "Публицистика".

А кулминацията за клуба и неговия всеотдаен ръководител е спечелената Индивидуална награда „Стара Загора“ за Димитър Никленов.

Най-дългогодишната **Балетна школа** в Стара Загора е тази при НЧ "Родина", създадена през далечната 1975 г. с ръководител примата Снежана Дескова. Малките балерини упорито репетират, и въпреки малкото поводи и възможности за изява, те остават еталон за обучението в балетно изкуство.

На 21 януари те отправиха своя традиционен поздрав за лекарите и сестрите в АГ отделението на Болница „Св. Иван Рилски“ по повод Деня на родилната помощ. На 13 май участваха в Нощта на музеите в Художествената галерия. За 24 май децата от Балетна школа се изяха в Открита сцена за празника. Годината завърши с красивите им снежинки в Танцово-театралния спектакъл „Коледно сияние“ за запалване на коледните светлини пред Общината, дело на самодейните състави при читалището.

През м.юли Даяна Павлова от Балетната школа спечели 1 златен медал и купа от Balkan Olympiad в Бургас.

Въпреки привидно малкото реализирана дейност, не бива да се забравя, че същността на всяко любителско или творческо занимание е самия обучителен процес, а той тече тук с пълна сила заради неуморния педагог и искреното желание на децата.

Но най-голямата награда за младите балерини и техния ръководител е фактът, че понякога, по свое собствено желание, тук, в школата, продължава да идва примабалерината на Държавна опера – Анелия Димитрова, която не забравя откъде е тръгнала и подкрепя малките възпитанички по трудния път на голямото изкуство Балет.

Вече 7 години функционира новото разклонение на Балетна школа - **Школа за класически балет за възрастни**, която предлага обучение в класически танци за любители, преминали детската и младежка възраст.

Своеобразната "формация" преживява „разцвет“ и продължава да привлича по-големи почитатели на балета. Групата репетира целогодишно с постоянство и стремеж към по-добри резултати. Дамите успяха да представят закрит урок в коледния афиш на читалището, предназначен за най-близките им.

Продължава да набира популярност още една сравнително нова дейност в читалището – **Спортни латино танци за деца и възрастни**, водени от инструктори с над 20-годишен опит. Освен ежеседмичните репетиции, те направиха и два открити урока в Нощта на музеите и Нощта на изкуствата, в които всеки, който желаше, можеше да се включи. Имаше голям отклик от присъстващата публика, която с настроение се включи в завладяващите латино ритми.

Вихрено се разви годината за още едно сравнително ново /от 2022г./ начинание на читалището – **Аржентинско танго за**

възрастни. Групата вече набра постоянен състав и все по-смело започва да излиза пред публика, извън ежеседмичните си репетиции, водени от носителите на много награди в категория „Сеньори“ семеен тандем Росица Гюмлиева – Милен Гюмлиев. Съставът изнесе открити уроци пред публика за Нощта на изкуствата през септември и на 16 декември по повод коледните празници.

Супер успешна и зареждаща бе годината за една от сравнително новите дейности на читалището, стартирали през 2021 г. - **Клуб "Зумба с Поли ZIN"**. Клубът продължава да набира популярност и участници. Участва във фестивали, обучения и надграждащи мастер класове.

„Зумба с Поли“ започна годината с Двоен Зумба Мастер клас с гост от София - енергичната и запомняща се лицензирана инструкторка Веселена Делийска. През май взе участие в празник SporTeen Day по покана на Община Стара Загора в Парк Артилерийски, проведен бе Зумба урок за малки и големи на открита лятна сцена на площада пред Общината, взе участие в Спортен празник – Европейска седмица на спорта - #Be Active tour, Парк Артилерийски, както и в Спортен празник за децата от ДГ №7 „Светулка“, имаше и Открита тренировка по Зумба за деца и големи по време на Нощта на изкуствата.

Кулминацията на годината бе проведения за втори път на 20 май **ЗУМБА ДЕНС ФЕСТИВАЛ** - цветна фиеста от горещи латино и екзотични ритми и танци, взрив от настроение и емоции с над 20 от най-добрите и атрактивни лицензирани Zumba Fitness инструктори в България, както и силно международно участие /4 инструктори от Испания, 3 от Полша, 3 от Македония, 2 от Германия/. Събитието получи широк отзвук и се хареса на много голям кръг хора. Специалните гости бяха близнаците Илиян и Боби Иванови, родом от Сливен, но живеещи в Германия и испанецът Селуко Фернандес, който е ZES (Специализиран Зумба инструктор). Той участва с мастер клас на фестивала и отново в Стара Загора проведе на 21ви май семинар Jam session за 30 на брой лицензирани инструктори от България. Запомнящ момент бяха участията и

обученията: XI издание на Международен Зумба Фестивал Алегрия в Балчик с участието на Лорета Бейтс от Америка, през октомври в София обучителен семинар Jam Session с Бешир Бен Диеф от Холандия, както и Мастър клас и обучителна Jam Session в гр.Пловдив със Зумба обучителен специалист Мансур Галант от Южна Африка през декември.

Вярна на себе си да раздава цветни и позитивни емоции, Зумба с Поли и тази година организира в Стара Загора и бе част от благотворителна кампания на зумба инструкторите в България за набиране на средства за борба с рака на гърдата. Парите са дарени на Фондация „Една от 8“. За първи път и Стара Загора се включва по време на „Розово парти Зумбатон“ с 305 дарени лв.

С „Happy birthday парти“ беше отбелязано 2 години от създаването на клуб „Зумба с Поли“ през август.

Зумба инструкторът на клуба Полина Гънчева премина през Обучение в месец май и получи сертификат за лиценз към най-новата иновативна програма на Zumba - CIRCL Mobility. Предстои започване на регулярни класове за мобилност, гъвкавост и запазване на капацитета за оптимално движение на стави, сухожилия и мускули.

Нещо ново и различно беше сбъднато от Поли Гънчева, подтикнато от нейните разнородни влечения и многообразни интереси, коренящи се още от дългогодишните ѝ занимания в школа БагаТур. Четири сезонни издания на **Споделен кръг „Шаман“**, едно от които запомнящото се изживяване по Еньовден с преспиване в юртата на Аул БагаТур и посрещане на изгрева, както и незабравимото издание с любезното гостуване на Габриела Павлова от Перник, която свири на тамбура и е създател на всеизвестните Песнопойски срещи и нейната Песнопойка, колекция с песни от цяла България. Споделените кръгове представляват изживяване, свързано с ритъм терапия с ударни и други древни музикални инструменти, танцови и песенни похвати за релаксация, достигане до емоционално освобождаване чрез игри и допир до свещеното животно коня, работилница за амулети и други.

Преди първото издание на Споделен кръг „Шаман“ Поли Гънчева премина обучение по „Ритъм терапия“ при доц.д-р Джон Спери от Америка, което се проведе в ДИПКУ на Педагогически факултет при Тракийски университет, Стара Загора.

През 2022 година читалището радваше с единствената по рода си Танцова аеробика за деца и родители всяка събота в залата си. За съжаление, поради заболяване на инструкторката, се наложи тази дейност да бъде преустановена. На нейно място читалището планираше да създаде Аеробика за всички възрасти с бивш национален състезател по спортна аеробика. И през 2023 този план бе осъществен със стартирането на новата дейност Аеробика с Габи. Габриела Христова е родом от Кюстендил, но от скоро живее в Стара Загора. Тя е била 12 години професионален състезател по спортна аеробика със завоювани призови места на национални и европейски първенства. Мотивирана да продължи пътя на аеробиката и да предаде най-ценното в нейните класове тя започна своята дейност с „летящ старт“ и над 25 старозагорки се радват редовно на енергичните и професионални аеробик класове с Габи два пъти седмично.

Пилатес клубът продължава успешно ежеседмичните си триразови практики, осигурявайки активен пълноценен живот в забързаното градско ежедневие. Клубът вече има постоянна маса, собствени постелки и атрибути.

Съвсем нова дейност стартира през януари – започна редовни тренировки **Айкидо клуб „Имеон“ за деца и възрастни**, присъединявайки се към семейството от национални клубове под това име. Айкидо е съвременно японско бойно изкуство. Чрез практикуването му, трениращият се усъвършенства не само физически, но и духовно. Пълноправен член на Българска Айкидо Федерация, Айкидо клуб „Имеон“ е най-големият в България, основан през 2000 година и има дългогодишен опит. Сега, „Айкидо Клуб Имеон–Стара Загора“ предлага тренировки за деца /от 7

години/ и възрастни /без ограничения/ с квалифициран инструктор към Българска Айкидо федерация и Световната Айкидо федерация Айкикай. Тренировките се провеждат три пъти седмично. За по-малко от година съществуване клубът на два пъти организира изпити за вземане на степен при децата и възрастните и успя да участва в два семинара, единият от които международен – в Казанлък и София. През месец август „Имеон“ осъществи едnodневен курс по самозащита за жени. Организира и Коледен празник за всички деца в клуба.

От 2016 година в читалището работи **Хатха йога клуб "Сантоша"** с инструктор Гергана Божинова. Клубът е отворен за всички възрасти, но е насочен основно към представителите на зрялата, като по този начин дейностите на НЧ "Родина" обхващат целият възрастов диапазон от съвсем млада до съвсем зряла възраст.

През цялата година клубът има ежедневни двукратни практики.

От юни до септември в залата имаше и занимания по детска йога, за да оползотвори по подходящ начин времето на учениците.

„Сантоша“ са и ценни помощници по време на Фестивала „Здравей, здраве“.

Клубът действа не само като йога, но и като социален клуб: той обединява дамите на пред- и млада пенсионна възраст, организирайки редовни безплатни туристически походи; обмен на дрехи; организирани посещения на спектакли на Държавна опера и театри.

Уникална за града ни и не само е **АРТ йога за деца**. Това е практика, която дарява децата със спокоен и уравновесен ум; здрави, енергични и гъвкави тела; отговорност и дисциплина към себе си и околните. Йога за деца е интерактивен процес, в който децата научават позите под формата на игра. Подходяща е за деца над 3 години. АРТ йога за деца е специално разработена програма от забавни образователни игри, творчески процеси, упражнения и

дихателни практики, насочена към деца от различни възрасти и с различни възможности. Предлага се като практика всяка събота. Арт йогата за деца участва и в празника в парка за 1 юни и във Фестивала „Здравей, здраве“.

Понастоящем единствено в града в читалището има възможност за практикуване на **Йога на смеха** - терапевтична, отпускаща, освобождаваща и зареждаща практика, изпробвана от множество хора по целия свят. Йога на смеха разчита на естествената способност на смеха да отделя хормони на щастието, тъй като тялото не прави разлика между естествен и индуциран смях. Читалището разполага със сертифициран инструктор и, при събиране на подходяща група желаещи, предлага смях, тонизиране и релакс.

Клуб „Сахаджа йога“ е отворен към всеки, който иска да познае повече от себе си - Сахаджа означава 'спонтанен', а йога – „единение“. Участниците практикуват заедно Сахаджа йога медитация.

През 2023 г. **EVIAs Kitchen** - здравословно кулинарно училище и работилница, отбеляза 10 години от създаването си. На 12 май Евияс Китчън осъществи кулинарна работилница за Деня на Революция в храненето на Джейми Оливър. Тази година акцентът на инициативата беше хранене без глутен. На 3 юни за втора поредна година Евияс Китчън направи Кулинарна работилница с дегустация „Интерпретация върху традиционно българско тестено изделие“ за Дните на розата в Комплекс „Дамасцена“, с.Скобелево, община Павел Баня. Както и през 2022г., тя създаде нов прочит, авторска рецепта специално за събитието в комплекса. Интересно кулинарно ателие „Храна за сетивата“ създаде EVIAs Kitchen по специална поръчка на Център „Парамита“ на 10 декември. Там тя направи за всички присъстващи две свои

здравословни предложения – сладко и солено, които бяха оценени подobaващо.

От 2021г. EVIAs Kitchen сътрудничи на кулинарната рубрика на сайта Долап.бг по тяхна покана. Същевременно продължава да е дългогодишен сътрудник и на здравословната интернет платформа "Инфинити мувинг дизайн" и да публикува здравословни рецепти и съвети на страницата си във фейсбук и тази на читалището.

И тази година, Евия`с Китчън /с кулинар Евгения Атанасова/ продължи да надгражда знанията и компетенциите си с професионални кулинарни обучения при специалисти:

4 февруари – Обучение на Евия`с Китчън – „Сурови шоколадови торти“ при „Алхимията на суровия шоколад“

25 февруари - Обучение на Евия`с Китчън – „Безглутенов веган хляб“ при „Food Connection“

25 февруари – „Еволюция на вкуса“ – форум за съвременна кулинария /Евия`с Китчън/

8 декември – Кулинарно обучение при Шеф Анели от Green Power на EVIAs Kitchen

9 декември – Обучение „Легендарни VG десерти във веган вариант“ във Food Connection, София

16 декември – Обучение „Сурови шоколадови бонбони“ при шеф Николета Колева.

Сапунената работилница, която читалището разкри през 2020 година, имаше активна и вълнуваща година. Интересните интерпретации на класическите технологии за изработка на сапун и многобройните им предложения искрено вълнуват децата, а и възрастните. С много любов тях измисля и сътворява Мария Стоилова-Малагарди.

През май месец тя организира и проведе Работилница „Направи си сапун“ в Комплекс Дамасцена. Сапунени работилници бяха организирани и за 1 юни в Парк „5 октомври“. През юни се осъществиха още участия във Фестивал на Бедечка НА ЗЕЛЕНО, както и провеждане на сапунена работилничка в Езикова школа към Читалище Родина - с участието на Мариана Желязкова; в уикенда 27-28 август имаше участие в Улица на занаятите на Национален

тракийски фолклорен събор „Богородична стъпка“; включи се активно и на Детския арт фестивал „Промая“. На 5 октомври се осъществи работилница за ароматизатори, а във фестивала „Здравей, здраве“ – глицеринова сапунена работилница.

На 11 и 22 октомври по покана на село Винарово за Фестивал на виното тя участва съответно с работилнички за сапун и ароматизатори.

Успоредно с това работилницата участва два пъти месечно през цялата година в утвърдили се в Стара Загора Фермерски базар „КоренЯк“.

2023 година не беше много активна за идейния стълб Мария Марулева, която основно стои зад **Травъл Крафт Клуб/Travel Craft Club**, но въпреки това клубът организира много интересни работилници и два изключително успешни детски фестивала в Стара Загора:

На връх Благовещение 25 март се проведе Детски фестивал „Приказен свят“ – книжно изложение на детски издателства/16 на брой/ и детски арт работилнички.

Организаторите от Travel Craft Club със съдействието на НЧ „Родина“ ни срещнаха с над 16 издателства на невероятни детски книги, и ни потопиха в магически разкази, цветни и забавни приказки и романтични приключения. Малки и големи старозагорци имаха възможността да се запознаят с български издателства и писатели, носители на множество награди, техните иновативни приказки-игри, с които децата неусетно придобиха знания; а за възрастните имаше отбрани класики. За малчуганите бяха подготвени многообразни и интересни артработилници с творчески и учебен характер, в които се запознаваха с иновативната технология на 3D принтирането, както и с електроника за деца; развиха артистичната си същност в театър на сенките; а сръчни майстори им показаха занаят за правене на шапки.

На 1 април в Деня на шегата не на шега беше осъществена уникална по рода си „Джурасик работилница“ с организатор Травъл Крафт Клуб.

А на 16 септември се проведе второто издание на Детски фестивал „Промая“, което беше с научно-експериментална насоченост. За да се потопят децата в интересния свят на Науката, организаторите бяха подготвили специална сцена с ефектни научни шоуа и повече от 20 разнообразни работилници, напълно безплатни, в които децата взеха активно участие, усвоиха нови знания, твориха и отнесоха направеното вкъщи.

На всеки кръгъл час на обособената сцена всеки дошъл имаше възможността да види удивителни „Научни Шоу програми“: Научно шоу на ДНК (Детски Научен Клас), заедно със създателя Явор Денчев – магистър по микробиология (Университет на Виктория, Канада), учител и аниматор с дългогодишен опит както в България, така и в Канада. Химичните и физични експерименти на "Корпус за бързо гърмене", които дойдоха специално в нашия град от Софийски университет. Димитър Узунов, отново от София, издаде „Как се създават научно-фантастични светове“, а Мариела Станчева разказа за „Наръчника на бунтаря за разваляне на часа по математика“.

Алеята на кестените беше превърната и в научна "лаборатория" с куп интересни работилници и занимания за всички.

Астрономическа обсерватория, Стара Загора със свой специален щанд, на който ни пренесе в далечния свят на планети и космонавти с:

- Мултимедийни презентации: нови данни от космическия телескоп „Джеймс Уеб“ за дълбокия Космос, хранене на космонавтите по време на орбитални полети и космически пътешествия, Слънце и слънчева активност, космически мисии до Марс и др.;
- Наблюдения на повърхността на Слънцето с телескоп със специален слънчев филтър; Представяне на космически храни
- Космическа работилница „Направи си сам спътник“.

Имаше още: Работилница за минерали, „Съгни наука“, „3D принтиране“ с Михаил Загорски, „Светът на байта“, Първи стъпки в програмирането с Blue Bot & Bee Bot, заедно с Регионална библиотека „Захарий Княжески“. Работилница за съзвездия с Travel Craft Club, Ментална аритметика, Геометрични колажи на Школа по изобразителни изкуства, „Експерименти с очи и бои за деца със смели сърца“, Малки строители, „Украси се с атоми и планети“.

През декември Травъл крафт клуб зарадва децата с Детска работилничка за украса на джиджифилови коледни меденки „Снежинка“, която се проведе в залата на Читалище Родина.

Във **Вълнената работилница** желаещите да творят с вълна се научават на различни базови техники и умения от традиционно плъстене на вълна до изработка на мартеници, фигурки, бижута и много други традиционни и модерни атрибути. Работилничката за вълна проведе 7 ателиета за мартенички по традиционния метод и участва в голямата инициатива на Община Стара Загора „Да украсим парк „Пети октомври“. Тя взе участие и в Детски фестивал „Промая“ през септември, като зарадва с топлия допир на вълната и децата по време на празника, посветен на 1 юни - Деня на детето.

Сравнително новата зона, която се обособи в сградата на читалището през миналата година, набира почитатели и има своите верни последователи в забавните и образователни срещи. Това е **„Забавен английски, приказно изкуство“** – интерактивно обучение по метода на сугестопедията, изобретена от българския учен проф.д-р Георги Лозанов, призната от ЮНЕСКО. Съчетаване на така любимото за децата рисуване с изучаване на английски език никога не е било по-притегателно, неусетно, приятно и забавно. Всяка събота и неделя, а и през седмицата, най-често по пантофи, в приятна и домашна обстановка, децата се потапят в развлекателните творчески часове с професионалния художник Наньо Нанев и с очарователната преподавателка по английски Ана Нанева. Тя е филолог, сугестопедагог, преводач на художествена литература и филми, член на Съюза на преводачите в България, секция „Художествена литература и хуманитаристика“. Вълшебни

приказки с изненади и драматизации с кукли от балони са само малка част от заниманията в клуба, който набира популярност.

Детски клуб „Дъга” е най-новият клуб в читалището, който стартира в последните месеци на годината, но се радва на голям интерес, а негова ръководителка е Жана Маринова. Тя е учител със 7-годишен стаж в детска градина и с голяма страст към творчеството и изкуството. През годините на нейното обучение и професионално развитие, тя открива, че изкуството е мощно средство за развитие на децата в различни аспекти и създава свои методи за интересни детски творчески ателиета с цел да вдъхновява малките участници и да се запознаят с различни техники и материали. Чрез експерименти и игра в залата на читалището всяка събота и неделя в сутрешните часове децата имат възможност да изразят себе си и да създадат уникални произведения, които да отнесат вкъщи. Бяха осъществени десетки Арт образователни работилнички на коледни и зимни тематики, както и творчески ролеви игри, подвижни забавления, обучаващи упражнения, насочени към фината моторика, координация и умения за самостоятелност. „Зимна къщичка“, „Моите ръкавички“, „Коледно джудже“, „Снежен човек“ са само част от заглавията на образователните творчески часове в Детски клуб „Дъга“.

НЧ „Родина“ даде поле за изява на старозагорска територия и на популярната в София и други градове на България „АБВ Академия“, която има голям опит в организирането на курсове и обучението на деца в **Забавна математика /4-8г./** и **Лего роботика /4-6г./**. Читалището е едно от двете места в града /другото е коуъркинг пространство/, където се предлагат подобни уроци.

Съществувалият няколко години клуб "Хармония" преустанови своята дейност. На негово място възникна нов Клуб за пешеходен туризъм, доразвивайки едно от направленията на Йога клуб „Сантоша“. Той организира редовни туристически походи до с.

Дъбрава, с. Борилово, Тихия кът и други маршрути около Аязмото и в близост до града. На 24 юни по повод Международния ден на йога, клубът осъществи Поход до Мегалита в с. Бузовград. Ролята и на този клуб е особено социална, защото обхваща предимно дами и малко господа в по-зряла възраст, така увличайки и по-млади хора и деца с тях, за пълноценно общуване и разнообразни дейности сред природата.

Клубът "Приятели на книгата" е доброволна детска неформална група, създадена по инициатива на Библиотека „Родина“ и подпомагана от нея. Целите на клуба са чрез разнообразни програми да насърчава и стимулира четенето, творческите възможности и въображението, да създава специален интерес към изучаването на историята и съвременността на родния край, да изгражда и поддържа по-добра читателска и информационна култура у членовете си. Децата на Стара Загора да опознаят огромните възможности на библиотеките и Интернет за обучение, образование и намиране на информация, за изява на творческите им заложби и за пълноценно прекарване на свободното време. Член на клубовете „Приятели на книгата“ може да бъде всяко дете от 6 до 14 години. Членовете на няколкото клуба при училищата през 2023 г. участваха в Маратона на четенето и много събития на Детския отдел на Библиотека "Родина".

За първи път читалището имаше всеобхватна лятна програма. Досега само Детски отдел на Библиотека подготвяше занимания за децата през ваканцията. Тази година Лятната програма на читалището включваше:

ЛЯТНА ПРОГРАМА 15 юни – 31 август:

Всеки делничен ден:

- Забавно лято в детската библиотека – Лятна читалня
- Творческа работилница „Сръчковци“

- Кино салон „Мечо Пух“
- Езикови STEAM работилнички на английски език

Всяка седмица:

- АРТ йога за деца
- Зумба за деца
- Аеробика за деца
- Балет за деца

Всеки месец:

- Пешеходен туризъм
- Летни курсове по пиано
- Летен онлайн курс по творческо писане с Клуб „Млад писател“

Вярно на себе си, „Родина“ въведе много **новости** и създаде **иновативни събития**:

Новостите в читалищния живот бяха:

- Аеробика с Габи за малки и големи – старт м. януари 2023
- Айкидо клуб „Имеон“ за деца и възрастни – старт м. януари 2023
- Аржентинско танго за възрастни – старт м. януари 2023
- Нов Детски клуб „Дъга“ – образователни арт работилници за деца
- Нов инструмент - обучение по синтезатор в Музикална школа
- Нов Дамски камерен хор „Да саро“
- Нов женски народен хор
- Нов Клуб за пешеходен туризъм
- Нова фейсбук страница на Музикална школа „Фортисимо“
- Нова фейсбук страница на Айкидо клуб „Имеон“
- Индивидуално онлайн обучение на курсисти от страни извън България в Езикова школа
- Летен онлайн курс по творческо писане с Клуб „Млад писател“

Иновативни за града и региона бяха следните инициативи и събития:

- Детски фестивал „Приказен свят“ – книжно изложение на детски издателства/16 на брой/ и детски арт работилнички, организиран от Травъл Крафт клуб
- „Джурасик работилница за деца“ – изработка на динозаври с Травъл Крафт Клуб
- Зумба интернешънъл семинар – национално обучение с международен инструктор
- Поетичен спектакъл "Общество на младите поети" по стихове на ученици от Стара Загора в изпълнение на деца от Театрална студия "Фантазио" с ръководител актрисата Елена Азалова
- Организиране на „Кът за задушевно четене на чаша чай“ в централната библиотека и на детско четене във филиал „Димитър Благоев“ на 17 ноември за отбелязването на първия „Ден на четенето“ в България
- Еднодневен курс по самоотбрана за жени на Айкидо клуб „Имеон“
- Out-door форма на обслужване в Библиотеката - 33 пъти „Пътуващите ранички“ с по 40 книги са разнасяли през 2023 година до 157 деца
- Практиката „пътуващи книги“ приложиха и Димитринка Златева до с. Оряховица, и Людмила Борисова – до Дом за пълнолетни лица с физически увреждания
- Отбелязване Международния ден на йога – 21 юни
- Женски кръг “Да прегърнеш полярностите в теб“ със семеен терапевт Динка Колева
- Езикови STEAM работилнички на английски език в Езикова школа /юни, юли, август/
- Споделени кръгове „Шаман“ I, II и III, IV на Поли Гънчева
- 3 нови онлайн рубрики разкри във фейсбук страницата си Детски отдел – Интерактивни игри; За Вас, учители и Знаете ли, че...
- „Сценичен бой с класическо хладно оръжие“ – уъркшоп на Христофор Недков в рамките на XX международен театрален фестивал „Време“, Враца
- Госпъл музикално ателие с проф.д-р Мадлен Бъчварова, хоров диригент и преподавател в Хановър Колидж, САЩ
- „Пролетно обновление на ума, тялото и душата с медитация и арт терапия“ – еднодневен ритрийт със семеен терапевт Динка Колева

- „Международен ден на приказката“ - писателят Димитър Никленов чете свои творби в Музей „Литературна Стара Загора“
- Рисуване на мандала върху стена – арт занимание
- ЗУМБА за малки и големи – открита сцена на Зумба с Поли
- Женски кръг на желанията по пълнолуние – събитие за дами
- Музикотерапия с пеене за възрастни
- Медитация с вълна
- Уроци по нейрографика
- „Забавен английски – Приказно изкуство” – Уроци по рисуване, Английски с рисуване
- Работилница „Облечи си сапунче” с Мемантикс
- Поетичен пърформанс по стихове на български поети „Език свещен на нашите деди” , посветен на 1 ноември - Ден на народните будители, от Младежка театрална студия „Сцена 99”
- На 30 май, 1 юни и 6 юни, Виктор Стоев от Музикална школа от класа на Деница Георгиева участва със свои изпълнения на пиано в театралната постановка на СУ „Васил Левски“. Този спектакъл е част от Национална програма „Заедно в изкуствата и спорта“.
- Нововъведение в образователната програма на Музикална школа е проектът „Заедно на концерт“. В рамките на този проект се организира посещение на класически концерти и други музикални и сценични изяви с цел повишаване общата музикална култура и изграждане на артистичен и духовен мироглед на учениците.
  - Първи студиен запис за ДЮНХ „Жарава“, осъществен в БНР – Радио Стара Загора

През тази година съставите на читалището са донесли **83 отличия и награди - международни и национални** /присъствени и онлайн/, една достойна цифра, безспорно доказателство за отличната дейност на школите и любителските формации.

Вече стана „традиция“ **награди** да печелят не само младите възпитаници на формациите на читалището, а и техните **преподаватели**, напомняйки ни с колко стойностни и талантливи хора имаме шанса да работим.

Колективна награда "Млада Загора" в направление "Култура и изкуство" заслужиха младите таланти на читалището в областта на вокалното, музикално и танцово изкуство, театъра и литературата.

Индивидуална награда „Стара Загора“ бе присъдена и на нашия колега писателя-приказник Димитър Никленов.

И Жанина Янкулова, и Елена Маликатова, и Даниела Дюлгерова спечелиха в различни конкурси награди за вокален педагог сред всички ръководители на групи и състави.

Специален сертификат за висок професионализъм бе връчена на Диана Турлакова, директор на нашата Езикова школа, от Британското издателство „Хамилтън Хаус“.

В. "Тийнс пейпър", ръководен от Димитър Никленов, получи Специалната награда на Регионална библиотека "Проф. Боян Пенев", Разград за колективно участие на от XI Ученически журналистически конкурс "Григор Попов", раздел "Публицистика".

По време на Международния театрален фестивал „Време“, Враца по покана на организаторите ръководителят на МТС „Сцена 99“ Христофор Недков проведе уъркшоп „Сценичен бой и шпаги“.

Жанина Янкулова композира музиката за химна на ДГ №3 „Ян Бибиян“.

И през 2023 година, НЧ "Родина" успя наред със запазване на популярните форми на обучение, да разкрие и много нови дейности и клубове. Има и още **нови планове** за разкриване на клубове **през 2024 г.**: „Магията на цирка“- детски ателиета за цирково изкуство, Музикотерапия за възрастни, CIRCL Mobility – оздравителни техники за мобилност и дишане, STEAM работилнички в Езикова школа, Групови работилници по солфеж за малките в Музикална школа, йога за лице и много други „детски сръчни занимания“. Началото на организационните дейности по новостите започнаха още в края на старата и началото на новата година.

Народно читалище "Родина" от 8 години поддържа и **свой собствен сайт www.rodina1860.bg**, както и общо 31 страници във фейсбук на свои школи, състави и събития, където качва актуална и своевременна информация за колективите и проявите си, както и статута на конкурсите и фестивалите, които организира и където реализира онлайн активностите си. Фестивалът „Промая“ също има своя собствена страница – promayafestival.com

Езикова школа също поддържа собствен сайт ezikovashkola.org и страница във фейсбук.

Библиотека "Родина", като център за достъп до обществена информация, също непрекъснато споделя актуална информация на своите сайтове rodina-bg.org, epamet-sz.org; hanchev.rodina-bg.org, rodina-bg.org/dete и страниците си във фейсбук. Тя има също канал в ЮТуб и регистрация в Туитър.

Библиотеката продължава да развива роля си на дигитален посредник между традиционните източници на информация и търсенията на гражданите. Потребителите все повече търсят дигитално съдържание в библиотеката, и всеки, който се е възползвал от услугите ѝ, е останал приятно изненадан и много доволен от бързото обслужване и предоставянето на документи, които може да използва на личния си компютър и то в най-кратък срок. 3 нови онлайн рубрики разкри във фейсбук страницата си Детски отдел – Интерактивни игри; За Вас, учители и Знаете ли, че...

Общо читалището оперира с информация на 7 собствени интернет сайта и 31 страници във фейсбук, канал в YouTube, SOUNDCLOUD и акаунт в Twitter.

Това отваря още много, така да се каже, „невидима“ всекидневна работа по качване на материали, създаване на дигитални афиши и информационни „табели“, актуализиране на текущата информация, качване на снимков материал за и от събития и т.н. Именно в тази връзка е новият развой на работа в културната сфера и все по-голямото значение на онлайн активността за привличане на публика. Нужни са вече други специфични умения и компетенции, за да се работи онлайн, „зад завесата“; знания кога и как да се

публикува, как да се привличат публики, как да достигнем правилните цели /„таргет“/ групи и мн. други.

Опитът показва, че е все по-нужно, предвид голямото предлагане на образователни услуги и частната конкуренция, да се пускат платени постове и да се визира точно къде и към кого да бъдат насочени. И това става също със специални, допълнителни дигитални умения и знания. Т.е. читалищната дейност вече не е и никога няма да бъде същата, старият начин на работа не е актуален, така че повече от наложително е „ъпдейтването“ на кадрите да стане ежедневна стратегия на ръководството.

Създават се и т.нар. **събития във фейсбук**, които са видими за най-голям процент хора, постепенно измествайки традиционните афиши. Резултатите сочат тези канали за разпространение на информация като най-адекватни в настоящото дигитално общество и по този начин НЧ "Родина" се включва в общите насоки за развитие на културата в европейски и глобален план.

През 2023г. читалището и библиотеката реализираха **издателска дейност** - както и предходните години, бяха издадени 5 броя от младежкия вестник „Тийн`с пейпър“ /на Клуб „Млад писател“/ в дигитален вариант. Печатните издания бяха 2: Сборник с наградените творби от VI Национален конкурс за авторска приказка „Черният Магьосник и Бялата Змия“ и Експресен албум на лауреатите и отличените автори от XL НМКП „Веселин Ханчев“. Тази година читалището отпечата и свои самостоятелни календари, които подари на институции и организации, с които работи и си партнира успешно, а библиотеката – свои календарчета.

Народно читалище "Родина" приема много отговорно своята мисия в обществото и подпомага по всякакъв начин **благотворителни и с благороден характер идеи и кампании**. През 2023 г. то се включи в инициативи за подпомагане на различни каузи и в благотворителни концерти за набиране на средства за нуждаещи се, като и самото то бе обект на добротворство.

Анализът на дарителството в последните години сочи, че то е траен процес, а библиотеката е сред избраните обекти на щедри

жестове и корпоративни кампании на местно и национално ниво. Дарените през 2023 г. книги, периодични издания и некнижни носители от 17 юридически и 70 частни лица са 539 б. е. на стойност 7250.02 лв.

Организаторът на Фестивал „Здравей, здраве“ Боряна Узунова даде едногодишна стипендия на талантливата Мирела Дюлгерова от ДЮНХ „Жарава“.

През февруари бе получено дарение от издателство „Поляна“ ЕООД, София – 200 бр. дискове със записи от 2 албума на ВС „Усмивки“.

На 20 май Фестивала Зумба Денс получи спомоществателства от фирми и граждани – ресторантите Ла Каза и Уникато, хотел „Мотто“, NGV Group, Вода „Адва“, Devin, Emotiva Digital, Кафе Бар „Lucky 99“, фирма „Авелист“, Холистичен център Барс и Вдъхновение, адвокат Ганчо Баев, школа „БагаТур“ и др.

Зумба с Поли на свой ред пък участва в благотворителна кампания на зумба инструкторите в България за набиране на средства за жените изправени пред борба с рака на гърдата. Парите са дарени на Фондация „Една от 8“. За първи път и Стара Загора се включи по време на глобалната инициатива „Розово парти Зумбатон“ чрез инструктора Полина Гънчева и успяха да съберат 305 дарени лв.

ДЮНХ „Жарава“ взе участие в Благотворителен концерт за малката Ирен. Традиционно и другите състави, особено ДЮТС „Загорци“, също и ВС „Усмивки“ също участваха в благотворителни концерти за набиране на средства.

През септември се осъществи частно дарение на цигулка за Музикална школа.

Мария Малагарди от Ef Zyn Project by Memantics участва в благотворителна кауза (промяна облика на Детското отделение към УМБАЛ „Проф. д-р Ст. Киркович“) с номинация за годишните награди „Добрият самарянин“ 2023.

Читалището се включи в организацията на коледното издание на „Маратон на добротата 2023“, част от гражданската инициатива

„Усмихни се, чети и оцветявай с Мечо”, акция по събиране на книжки, картички и подаръци за децата в болнично легло, специални потребности или в затруднено положение.

13 доброволци участваха в пренасянето на старите фондове на библиотеката, в лятната работа с деца и в културни инициативи на библиотеката.

С помощта на 4 доброволци, осигурени от Росица Гюмлиева, се разчисти предоставената на библиотеката складова база в ОУ „Георги Райчев”,

148 книги на стойност 1631.18 лв. дари екипът на „Продължаваме Промяната“ - Стара Загора на Библиотека „Родина”. Изданията са предимно нова художествена литература за възрастни и деца.

Членовете на „Лайънс клуб Стара Загора - Тракия“ дариха 2000 лв. за купуване на книги за фонда на Библиотека „Родина”. 88 нови и търсени издания вече са на разположение на читателите на библиотеката, останалите също пътуват към библиотечните лавици. Лайънс клуб Стара Загора – Тракия бе част от „Дарителска вечер за Стара Загора“, организирана от Обществен Дарителски фонд Стара Загора в края на миналата година.

Екипът на Нехо/ ЕндиЕс ЕООД е организирал благотворителна акция за събиране на книги сред служителите на компанията. В търсене на нов дом и живот за тези книги, те дариха част от събрания фонд на Библиотека „Родина”.

По проект към Министерство на културата библиотеката привлече 2 999,77 лв. за нови книги; Дарения на книги, периодични издания и DVD от юридически и физически лица за библиотеката – 7 286,07 лв.; 1 таблет – 360 лв. и 1 четец за електронни книги – 259 лв.

От спечелени проекти и от дарения към бюджета на библиотеката са привлечени допълнително 13 843,31 лв.

Общо за читалището и библиотеката привлечените средства от дарения са около 18 000 лв.

Всяка година читалищното ръководство отделя внимание и средства за **облагородяване на вътрешното пространство и техниката.**

През 2023 г., бе извършен ремонт за нуждите на ШИИ и на Езикова школа: боядисване и смяна на балатуми в ШИИ; частичен ремонт, смяна на входна врата, боядисване и балатум в антре на Езикова школа.

За нуждите на читалището бяха закупени още: 4 офис стола, 3 броя нови лаптопи с 1 солид стейт твърд диск, още 1 караоке колона и два микрофона, 1 ново мултифункционално устройство (ксерокс, скенер, принтер), 6 стелажа за вестници, както и възглавници, сценична украса и декорации, използвани по време на някои от събитията и фестивалите.

ДЮТС „Загорци“ закупи костюми за предстоящия си през 2024 г. спектакъл на стойност 6 500 лв.

В Библиотеката бяха извършени следните ремонтни дейности:

Централна библиотека: ремонт на тоалетната;

Читалня: Подмяна на прозорците с алуминиева дограма, ремонт на прилежащите помещения преди залата книгохранилище – боядисване и обзавеждане със стелажи за книгохранилище;

Детски отдел: козметичен ремонт на тоалетните;

Филиал № 2 „Митьо Станев” – подмяна на прозорците с алуминиева дограма, вътрешно саниране на южната стена и боядисване;

Филиал № 3 „Августа Траяна” – боядисване на помещението в пенсионерския клуб за книгохранилище.

Вложените средства по този параграф са на стойност над 20 000лв.

Народно читалище "Родина-1860" се гордее, че разполага с качествени и добре подготвени **кадри** и редовно отделя внимание на **повишаване на квалификацията и компетентностите** им. Ето и какви бяха преминалите обучения (близо 40 на брой):

Специалисти от „Родина“ участваха в редица библиотечни форуми, обучения и анкети:

Слава Драганова и Венета Бонева – в семинар „Дигитализация в образователните и културните институции – успешни практики“ в Централната библиотека на БАН.

Главните библиотекари и директорът взеха участие в ХХІХ есенен семинар „АВ – днес и утре“ на тема „АВ УЕБ – Дигитализация“ в Димитровград.

Ангелина Митева – в ХХХІІІ национална конференция на ББИА в Пловдив на тема „Библиотечни политики и библиотеките в политиките“.

Двама библиотекари – в регионална работна среща на тема „Показатели за библиотечен фонд и индикатори за измерване ефективността на библиотечната дейност“.

Нела Кръстева и Саша Евтимова участваха в обучение „Превантивна консервация и методи на малка реставрация на библиотечния фонд“ с лектор инж. Искра Цветанска.

Димитринка Златева, Ангелина Митева, Петя Тодорова и Диана Станева – в практическо обучение на тема „Медийна грамотност и проверка на фактите“ с лектор Велизара Цонева („Мисия Криле“).

Всички библиотекари от обслужването преминаха през обучение за работа с Електронен библиотечен дневник (10 човека). Главните библиотекари са оказвали редовно методическа помощ в направлението си, а Жоржета Костова и на колеги от с. Яворово.

Членове на администрацията и Езикова школа преминаха:

24 януари – „Как да изградим мост между поколенията“ с учителя Любомир Гетов /създател на „Another Point Advisers“, кампания за обучение, тиймбилдинги и консултации в областта на мениджмънта/

28 февр. - Курс по планиране и бюджетиране на „Алфа Куолити Трейнингс“ /онлайн/

6 март – Пътеводител #Creative Europe Стара Загора – презентация и обучение на офис „Култура“ към Бюро „Творческа Европа“, Стара Загора

7 март – Участие във Форум "Алумни общностите в Стара Загора – настояще и бъдеще!", по проект „Моето училище – твое бъдеще“

9 март – „Езикът на тялото по време на презентирание“ – онлайн обучение с Women in tech - Bulgaria

31 март - LINKEDIN Masterclass - онлайн обучение на MasterEvents

24 април – Гражданско обсъждане по Проект „JUSTEM“ (европейски възгледобивни региони) – „How to make a Just Transition really just with Citizens“ – Region to Region Learning Workshop (онлайн среща)

27 април – Регионална среща на неправителствените организации, организирана от Български център за нестопанско право и Български фонд за жените в сътрудничество с Фондация „Мисия Криле“, Стара Загора

29 април – Обучение за „Представител на село“ по проекта Village Life (онлайн обучение)

11 май – Обучение на „Мюзикаутор“ по проект „Авторските права – основен инструмент за инвестиции в музиката“ по Национален фонд „Култура“, Ст. Загора

2 юни – „Презентационни умения. Техники от класическата презентация; комуникационни умения“ с Мария Касимова-Моасе (онлайн обучение)

15 юни – „Обществените колекции – регистриране и опазване на експонатите“ – регионален семинар на народните читалища, Стара Загора

20 юли – „Медийна грамотност и проверка на фактите“ – практическо обучение с дискусия с Велизара Цонева – журналист и сертифициран учител по медийна грамотност, Стара Загора

м.септември – Участие на преподаватели от Езикова школа в уебинар на Британското издателство „Хамилтън Хаус“

2-3 септември – Участие на инструктора на Айкидо клуб „Имеон“ в Национален семинар, гр. София

18 октомври – Участие в семинар на тема: „Нови предизвикателства пред народните читалища“ /Инвестиции и възможности за финансиране/, гр. Стара Загора

м.октомври - Участие на преподаватели от Езикова школа в уебинар на Британското издателство „Хамилтън Хаус“

23 ноември – Кръгла маса „Нови идеи, нови възможности“ на Съюза на народните читалища, Ст.Загора

м.ноември – Участие в конференция на Британското издателство „Хамилтън Хаус“ на преподаватели от Езикова школа

25-26 ноември – Участие на Айкидо клуб Имеон в Национален семинар София

7 декември – Онлайн обучение „Работа без стрес и бърнаут“ на Алфа Куолити Трейнингс

Полина Гънчева придоби след обучение сертификат за инструкторски лиценз за най-новата спортно-оздравителна програма на Zumba – CIRCL Mobility, премина през още четири Зумба обучения и така беше част от общо 6 обучения:

Зумба Jam session с лицензирания специалист Селуко Фернандес от Испания, провело се в гр. Стара Загора,

Зумба Jam session с лицензирания специалист Лорета Бейтс от Америка, провело се в гр.Балчик,

Зумба Мастър клас в гр.София и в обучителен семинар Jam Session с Бешир Бен Диеф от Холандия,

Мастър клас в гр.Пловдив със Зумба обучителен специалист Мансур Галант от Южна Африка,

както и едно по „Ритъм терапия“ при доц.д-р Джон Спери от Америка, обучението се проведе в ДИПКУ на Педагогически факултет при Тракийски университет, Стара Загора.

Евия`с Китчън надгради с 5 професионални кулинарни обучения:

„Сурови шоколадови торти“ при „Алхимията на суровия шоколад“

„Безглутенов веган хляб“ при „Food Connection“

Кулинарно обучение при Шеф Анели от Green Power

„Легендарни БГ рецепти във веган вариант“ във „Food Connection“

„Сурови шоколадови бонбони“ при Шеф Николета Колева

НЧ „Родина-1860“ продължи работата си по **проекти**. През 2023 г. читалището **работи по общо 5 проекта (4 самостоятелно и 1 в партньорство**, без да се броят проектите по Културен календар, 17 на брой (14 на читалището, 3 на библиотека „Родина“).

Одобрените проекти бяха:

- Проект за нови книги към Програма на МК „Българските библиотеки - съвременни центрове за четене и информираност”, 2023
- Библиотеката стана част от проект „Интернет за всички 55+” – 2023 г., който се изпълнява в партньорство на А1 България и Асоциация "Съвременни читалища"

Подготвените проекти бяха:

- Проект за нови книги към Програма на МК „Българските библиотеки - съвременни центрове за четене и информираност”, 2023
- С книжка в Зоопарка – опознавам, чета и рисувам, 2023
- Читалището разработи един международен проект THIRD AGE CULTURAL CREATIVITY 2024-2025, CREATIVE EUROPE /изцяло на английски език/ по програма „Творческа Европа“ на Европейския

съюз със страни партньори Сърбия и Словения (водеща страна – Сърбия, гр. Ниш), но по вина на словенските партньори проектът не беше предаден навреме. Темата му бе активен международен обмен на творци на възраст над 60 години.

През 2023 г. НЧ "Родина" е реализирало **32 самостоятелни прессъобщения**, както и около **50 други обобщаващи**, отразени на сайта на общината и електронните медии в града и региона: Радио СЗ, ТВ Загора; в. Старозагорски новини, в. НБП, в. Teen`s paper; е-медии: dolap.bg, dariknews.bg, bta.bg, bnr.bg, rodina-bg.org, zarata.info, stara zagora.info, infoz.bg, zagoranews.bg, stzagora.net, starozagorci.com, starazagora.bg, utre.bg, starozagorskinovini.com, nbp.bg, stznews.bg, zakazanlak.com, bta.bg, bnr.bg/hristobotev/, bnr.bg/starazagora, portalsz.com, standartnews.com, kulturninovini.info, stz7.com, stz24.com, garga.me, focus-news.net, infoz.bg, detskiknigi.com, 5minuti.bg, tvstz.com, news1.bg, zara-live.com, greenbalkans.org, dividant.eu, cross.bg и др. и др., и в социалните мрежи – за: събития, организирани от читалището и др., като и 7 интервюта за Радио Стара Загора, 9 гостувания в ТВ Загора и ТВ Стара Загора и др. Публикации в периодичния печат: в. НБП, в. Старозагорски новини, в. Литературен глас, в. Трета възраст и др.

За цялата 2023 г. **читалището** самостоятелно е **организатор** на 7 национални форума /Зумба Денс Фестивал, НМКП „Веселин Ханчев“, Детския фестивал на книгата „Приказен свят“, Хоров фестивал "Августа Траяна", Детски фестивал „Промая“, Националният конкурс за авторска приказка, Националният фолклорен танцов фестивал „В сърцето на Тракия“, издател на 5 бр. електронен формат на в. "Тийн`с пейпър", на 2 книжни и 2 печатни издания, организатор и/или участник в 226 прояви и събития, повече отколкото която и да е от предишните години.

Заедно с осъществените от Библиотека "Родина" 459 прояви, **общият брой на читалището и библиотеката е 685 събития и прояви** за календарната 2023г.

Успехите и нововъведенията в обучителния и творческия процес, отразени в отчета, се дължат както на високия професионализъм на служителите в читалището, така и на сплотеността и отговорната интелигентна работа на целия колектив, считащ читалището за свой дом. НЧ "Родина" успешно интегрира в себе си опита от годините, мъдростта от дългогодишното си съществуване и усета за новото и актуалното - и така достойно надгражда себе си с всяка изминала година.

Дора Илиева,

/председател на НЧ „Родина-1860“/